

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

IMPOZITAREA VENITURILOR OBȚINUTE DIN EXPLOATAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Rezumatul tezei de doctorat

Coordonator științific:
Prof. univ. dr. Ioana-Maria COSTEA

Doctorand:
Andreea-Iuliana RACU (căs. PRISACARIU)

Iași
2025

PLANUL TEZEI DE DOCTORAT

IMPOZITAREA VENITURILOR OBȚINUTE DIN EXPLOATAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Introducere

Capitolul 1: Dimensiunea patrimonială a activităților creative

Protecția juridică a activităților creative

Drepturile de autor

Drepturile de proprietate industrială

Subiectele protecției juridice

Instrumente juridice prin care pot fi valorificate drepturile de proprietate intelectuală

Instrumente juridice prin care pot fi valorificate drepturile de autor

Instrumente juridice prin care pot fi valorificate drepturile de prop. industrială

Delimitări conceptuale privind dimensiunea fiscală a veniturilor obținute din
exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală

Titularul impunerii. Contribuabilul

Faptul juridic generator al impunerii

Redevențele - venituri impozabile

Obligații fiscale incidente

Capitolul 2: Ipoteze și formule de lucru privind impozitarea veniturilor obținute din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală de către persoana fizică

Impozitul pe veniturile obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală -

De ce? Cine? Când? Cât? Cum?

Impozitul pe venit - considerații introductive

De ce este datorat impozit pe veniturile obținute din exploatarea unor drepturi
de proprietate intelectuală?

Cine datorează impozit pe veniturile obținute din exploatarea unor drepturi de
proprietate intelectuală?

Când este datorat impozit pe veniturile obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală?

Cât?

Cum este determinat impozitul datorat pe veniturile obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală?

Impozitul pe venitul obținut din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală în dinamica optimizării fiscale

Capitolul 3: Rolul și dimensiunea fiscală a proprietății intelectuale în arhitectura unei persoane juridice

Rolul drepturilor de proprietate intelectuală în arhitectura unei persoane juridice

Obiecte ale dreptului de proprietate intelectuală ce pot fi valorificate de persoanele juridice

Obiectele dreptului de proprietate intelectuală - active necorporale.

Înregistrarea activelor necorporale în evidențele contabile ale persoanei juridice

Dimensiunea fiscală a drepturilor de proprietate intelectuală în arhitectura unei persoane juridice

Impozitul pe profit - *De ce? Cine? Când? Cât? Cum?*

Aspecte privind obligațiile fiscale indirecte

Capitol 4: Aspecte de drept internațional și unional relevante. Gestiunea colectivă a drepturilor de autor. Impozitul pe spectacole

Aspecte de drept fiscal internațional

Aspecte de drept unional

Gestiunea colectivă a drepturilor de autor

Implicații fiscale ale gestiunii colective a drepturilor patrimoniale de autor

Impozitul pe spectacole

Concluzii

Bibliografie

Argument

Creativitatea, trăsătură definitorie a ființei umane, a contribuit determinant la progresul civilizației, din cele mai vechi timpuri, de la comunitățile de vânători-culegători, trecând prin revoluția agricolă și prin cea industrială, până la societatea contemporană.

Roadele activităților creative se pot concretiza într-o multitudine de forme, într-o enumerare a celor mai frecvente forme includem operele de creație intelectuală, invențiile, modelele de utilitate, desenele și modelele industriale, mărcile, indicațiile geografice, *know-how*-ul. Aceste forme de expresie au consolidat patrimoniul cultural universal și au contribuit semnificativ la dezvoltarea unor domenii (industrial, tehnologic, medical etc.).

Rezultatele activităților creative beneficiază de diferite cadre de protecție juridică, național, unional și internațional, atât pe dimensiune patrimonială, cât și pe dimensiune nepatrimonială. Mecanismele specifice de protecție sunt reunite în prezent sub cupola drepturilor de proprietate intelectuală.

Dimensiunea patrimonială a drepturilor de proprietate intelectuală este tradusă în posibilitatea recunoscută autorilor, dar și titularilor de drepturi (terțe persoane care au dobândit drepturi asupra obiectului protejat prin mecanismele specifice), de a valorifica roadele efortului creator și de a obține astfel venituri.

Tema cercetării noastre este reprezentată de *impozitarea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală*, demersul științific fiind fundamentat pe ideea că exploatarea rezultatelor activităților creative generează, în mod firesc, venituri impozabile.

Valorificarea activităților creative poate genera venituri substanțiale, formulele prin care rezultatele acestor activități pot fi valorificate fiind diverse și complexe. Treptat, realitatea artistului care trăiește și crează la limita subzistenței a fost înlocuită cu a celui care obține venituri generoase ca urmare a activităților sale.

Ipoteza desfășurării unor activități creative generatoare de venituri face aplicabile instituții specifice dreptului public (drept fiscal, drept financiar), dar și instituții specifice dreptului privat (dreptul proprietății intelectuale, drept civil - teoria generală a contractului).

Complexitatea raporturilor juridice în cadrul căror pot fi valorificate rezultatele efortului creator justifică analiza riguroasă a regimului fiscal aplicabil veniturilor obținute astfel, atât în ceea ce privește persoana fizică, cât și în ceea ce privește persoana juridică.

Rezultatele activităților creative au aplicabilitate într-o arie largă de domenii (cultural, industrial, economic, tehnologic etc.), acestea se materializează în produse sau servicii cărora le este

recunoscută și o valoare economică, valoare concretizată în veniturile pe care titularii drepturilor de proprietate intelectuală le pot obține. Rezultatele activităților creative pot fi exploatate în diferite scenarii de lucru, atât de persoanele care au desfășurat acele activități creative, autorii, cât și de terțe persoane cu acordul acestora, în ambele ipoteze veniturile obținute fiind venituri impozabile. Mai mult decât atât, prin raportare la contextul în care este desfășurată activitatea creativă pot fi incidente reguli de impozitare diferite, nu doar cele cuprinse în Codul fiscal în capitolul destinat impozitului pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală.

Necesitatea unui astfel de demers de cercetare este tradusă și în absența unei abordări monografice a temei referitoare la impozitarea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală. Astfel, am considerat necesară o abordare completă și complexă a tuturor elementelor relevante în contextul temei, identificarea, delimitarea și analizarea din multiple perspective a aspectelor referitoare la: cadrul juridic de protecție a dimensiunii patrimoniale a activităților creative; instrumentele juridice prin care pot fi valorificate rezultatele activităților creative; ipotezele și formulele de lucru în care pot fi obținute venituri din valorificarea activităților creative; obligațiile fiscale, atât pe latură patrimonială, cât și pe latură nepatrimonială, ce revin persoanelor care obțin astfel de venituri; impactul formulei de lucru aleasă în ceea ce privește impozitarea; când, cum și ce obiecte ale drepturilor de proprietate intelectuală pot fi exploatate de persoane juridice și care sunt regulile de impozitare aplicabile veniturilor astfel obținute; elemente de drept unional și internațional relevante; implicațiile fiscale ale gestiunii colective a drepturilor de autor.

Absența unui demers de cercetare anterior care să abordeze monografic tema referitoare la impozitarea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală conferă temei propuse caracter de noutate.

Cercetarea noastră are două coordonate principale, pe de o parte activitățile creative pot fi desfășurate în diferite forme și pot avea o multitudine de rezultate (opere de creație intelectuală, invenții, mărci, indicații geografice, *know-how*, desene și modele industriale etc.), toate fiind protejate prin mecanismele specifice drepturilor de proprietate intelectuală, fără a prezenta relevanță pentru recunoașterea protecției juridice aspecte precum existența sau inexistența unui cadru formal în care acea activitate a fost desfășurată, dacă persoana care a desfășurat activitatea creativă are sau nu capacitate deplină de exercițiu, dacă are calitatea de rezident, sau, după caz, de nerezident, frecvența actelor de creație. Pe de altă parte, în plan fiscal, aspectele referitoare la existența sau inexistența unui cadru formal de desfășurare a activităților creative, frecvența actelor de creație, calitatea de rezident sau, după caz, de nerezident a celui care desfășoară activitățile creative sau

exploatează drepturile de proprietate intelectuală, dacă persoana care desfășoară aceste activități este lipsită de capacitate de exercițiu, are capacitate de exercițiu restrânsă sau capacitate de exercițiu deplină sunt relevante pentru impozitarea veniturilor astfel obținute.

Astfel, am delimitat aspectele referitoare la valorificarea activităților creative în paradigma diferențelor dintre formulele de lucru, modalitățile și condițiile în care sunt impuse veniturile obținute de persoanele fizice și cele în care sunt impuse veniturile obținute de persoanele juridice.

Impunerea veniturilor obținute din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală se realizează în cadrul național, în baza dispozițiilor legii, dar cu implicații și la nivel european și supranațional, nuanțe reliefate în cuprinsul studiului nostru.

Totodată, am structurat rezultatele cercetării în cheia diferențelor existente în planul impozitării între persoana fizică și persoana juridică, abordare pe care o considerăm adecvată în raport cu anumite aspecte specifice drepturilor de proprietate intelectuală și formelor de exploatare a acestora. Astfel, atributul creației este recunoscut în plan normativ doar persoanelor fizice, persoanele juridice pot exploata drepturi de proprietate intelectuală doar de manieră derivată, dacă prerogativele patrimoniale le-au fost transmise în prealabil de către persoana fizică. De asemenea, legiuitorul fiscal a reglementat în cazul persoanei fizice reguli distincte de impozitare pentru diferite categorii de venituri, una dintre aceste categorii de venituri fiind reprezentată de veniturile obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală, în timp ce în cazul persoanei juridice toate veniturile sunt supuse impunerii potrivit acelorași reguli, iar sursa venitului nu atrage reguli diferite de impozitare.

Delimităm noțiunile de *impozitare* și *impunere*, noțiuni utilizate în cuprinsul cercetării noastre. Conform DEX, *a impozita* reprezintă „a supune unui impozit, a impune”, *a impune* reprezintă „a supune pe cineva la plata unui impozit”, *impozitare* reprezintă „acțiunea de a impozita”, iar *impunere* reprezintă „operație fiscală care constă în stabilirea persoanei, a termenului și a sumei ce urmează să fie plătită statului ca impozit”. Observăm astfel o relație de sinonime între cele două noțiuni. În cheie fiscală, definițiile noțiunilor de *impunere* și *impozitare* comportă anumite nuanțe, ambele fac trimitere la sarcini fiscale care grevează un anumit venit, termenul *impunere* are un sens mai larg făcând trimitere la a spune un anumit venit sarcinilor fiscale prevăzute de legislația în vigoare, respectiv impozite, taxe, contribuții, iar termenul *impozitare* are un sens mai restrâns, referindu-se la sarcinile fiscale de tipul impozitelor care grevează un anumit venit. În cercetarea noastră utilizăm ambele noțiuni, în optica celor două sensuri prezentate anterior.

Totodată, delimităm conceptele de *valorificare* și *exploatare*, conform DEX noțiunea de *valorificare* reprezintă „a pune în valoare, a face să primească o anumită valoare, a scoate în

evidență valoarea unui lucru” iar cea de exploatare reprezintă „a folosi, a pune în valoare o resursă; a extrage o substanță utilă, un material folositor etc. în vederea realizării unor obiective economice”. Astfel, utilizăm cele două concepte într-o relație de sinonimie cu referire la *punerea în valoare* a unui obiect protejat prin mecanismele drepturilor de proprietate intelectuală.

De asemenea, delimităm noțiunile de *activități creative* și *rezultate ale activităților creative*, activitățile creative sunt activități de creație care se pot sau nu, după caz, materializa în rezultate, înțelegem prin *rezultate ale activităților creative* obiecte protejate prin mecanismele specifice: opere de creație intelectuală, mărci, indicații geografice, invenții, modele de utilitate, desene și modele industriale, *know-how* etc.

În cadrul demersului nostru de cercetare, pentru a analiza într-o manieră coerentă și exhaustivă aspectele privind impozitarea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală, am utilizat o serie de metode de cercetare, normativă, jurisprudențială, doctrinară și istorică. Cercetarea normativă ne-a permis identificarea și delimitarea cadrului legislativ aplicabil, atât în ceea ce privește protecția juridică a activităților creative, cât și în ceea ce privește impunerea veniturilor obținute din valorificarea acestor activități. Pe calea cercetării jurisprudențiale am analizat o serie de repere jurisprudențiale naționale și unionale pentru a delimita interpretarea unor noțiuni specifice, relevante în contextul temei de cercetare. Prin intermediul cercetării doctrinare am subliniat punctele convergente și punctele divergente din doctrina juridică în ceea ce privește interpretarea dispozițiilor normative și soluțiile propuse în absența unor norme de reglementare.

Rezultatele cercetării

Rezultatele cercetării noastre sunt structurate în patru capitole, într-un prim capitol am cuprins o descriere a roadelor activităților creative, delimitând noțiunile specifice, în cel de-al doilea capitol am abordat formele de impunere a veniturilor obținute din valorificarea activităților creative de către persoana fizică. În cel de-al treilea capitol am analizat aspectele referitoare la impunerea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală de către persoanele juridice, iar în cel de-al patrulea capitol am abordat instituții care privesc deopotrivă persoana fizică și persoana juridică, respectiv impozitul pe spectacole, gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe dreptului de autor, elemente de drept unional și elemente de drept internațional relevante.

În primul capitol am abordat aspectele referitoare la dimensiunea patrimonială a activităților creative, structurând rezultatele cercetării în trei secțiuni. În prima secțiune am analizat mecanismele prin care este asigurată protecția juridică a activităților creative și care sunt subiectele protecției juridice, în cea de-a doua secțiune am analizat instrumentele juridice pe care titularii drepturilor de proprietate intelectuală le au la dispoziție pentru a valorifica rezultatele activităților creative, iar în cea de-a treia secțiune am delimitat o serie de concepte specifice dreptului fiscal subliniind particularitățile pe care acestea le prezintă atunci când sunt obținute venituri din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Din rezultatele cercetării noastre cuprinse în primul capitol, subliniem faptul că mecanismele de protecție a rezultatelor activităților creative au fost reunite sub cupola drepturilor de proprietate intelectuală, instituție care în mod tradițional este divizată în drepturi de autor și drepturi conexe drepturilor de autor, prin intermediul cărora sunt protejate operele de creație intelectuală și drepturi de proprietate industrială, instituție care reunește mecanismele de protecție a mărcilor, indicațiilor geografice, invențiilor, modelelor de utilitate, desenelor și modelelor industriale, *know-how*-ului. Operele de creație intelectuală și obiectele drepturilor de proprietate industrială beneficiază de protecție juridică, atât pe latură nepatrimonială, cât și pe latură patrimonială. Din dispozițiile normative analizate am observat că legiuitorul recunoaște protecția pe latură patrimonială limitat în timp (70 de ani de la decesul autorului pentru operele de creație intelectuală, 20 de ani în cazul brevetului de invenție, 25 de ani în cazul desenelor și modelelor industriale etc.). Acest aspect prezintă relevanță deosebită în contextul demersului nostru, după expirarea acestei durate obiectul protejat poate fi exploatat de terțe persoane și acestea să obțină venituri impozabile fără acordul titularului drepturilor de proprietate intelectuală. O persoană juridică ar putea exploata o operă de creație intelectuală sau o invenție fără a pune în discuție transmiterea prealabilă a prerogativelor specifice.

Totodată, din rezultatele cercetării cuprinse în primul capitol surprindem faptul că sunt subiecte ale protecției juridice atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice, persoanele fizice din perspectiva desfășurării unor activități creative și mai apoi a valorificării roadelor acestor activități, persoanele juridice doar din perspectiva exploatării drepturilor de proprietate intelectuală, fără a le fi recunoscut atributul creației. Persoana fizică poate desfășura activități creative inclusiv în ipoteza în care nu are capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă. În acest sens, am delimitat desfășurarea activităților creative de valorificarea rezultatelor și impunerea veniturilor obținute. Activitățile creative pot fi desfășurate independent de dobândirea capacității de exercițiu, inclusiv de persoane lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, dar

valorificarea rezultatelor și impozitarea veniturilor obținute din aceasta trebuie corelate cu dispozițiile referitoare la capacitate deplină de exercițiu. Pentru a încheia acte juridice prin care să valorifice rezultatele activităților creative, persoana fizică trebuie să aibă capacitate deplină de exercițiu, în sens contrar, poate încheia astfel de acte doar prin intermediul sau cu încuviințarea reprezentantului legal. În aceeași cheie, în raporturile de drept fiscal care vizează impunerea veniturilor obținute din activități creative de către persoana lipsită de capacitate de exercițiu sau care are capacitate de exercițiu restrânsă vor fi aplicate regulile referitoare la reprezentarea fiscală.

Operele de creație intelectuală beneficiază de protecție juridică prin instituția drepturilor de autor în absența unei proceduri de înregistrare, de la momentul creației, spre deosebire de obiectele care sunt reunite sub instituția drepturilor de proprietate industrială, acestea din urmă beneficiază de protecție doar ca efect al parcurgerii cu succes a procedurii de înregistrare.

Din rezultatele cercetării noastre reținem faptul că titularii de drepturi pot utiliza diferite instrumente juridice prin care își pot valorifica prerogativele patrimoniale. Titularii dreptului de autor pot exploata prerogativele specifice prin instrumente care au la bază mecanisme contractuale, contractul de cesiune, contractul de editare, contractul de comandă, contractul de reprezentare teatrală și de execuție muzicală, contractul de închiriere, contractul de adaptare audiovizuală, contractul individual de muncă, dar și prin instrumente care au la bază mecanisme legale, dreptul de suită și gestiunea colectivă a drepturilor de autor. Titularii drepturilor de proprietate industrială își pot valorifica prerogativele patrimoniale prin instrumente consensuale supuse în ceea ce privește condițiile de fond și de formă regulilor prevăzute de dreptul comun, contractul de cesiune, contractul de licență, contractul individual de muncă, cu o ipoteză particulară în cazul licenței obligatorii care îmbină mecanisme consensuale și mecanisme legale deopotrivă.

Totodată, în ceea ce privește veniturile obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală calitatea de contribuabil revine persoanei care obține aceste venituri, fie persoanei fizice ce a desfășurat activitatea creativă (autorul operei de creație intelectuală, inventatorul, autorul desenului sau modelului etc.), fie unei terțe persoane, fizică sau juridică, ce a dobândit în prealabil dreptul de a exercita prerogativele patrimoniale de la autor. În acest sens, subliniem faptul că în ecuația exploatării unui obiect protejat prin mecanismele specifice drepturilor de proprietate intelectuală pot obține venituri mai multe persoane, fiecare având calitatea de contribuabil pentru venitul obținut, inclusiv cu aplicarea unor formule de impozitare diferite pentru fiecare în parte. Cu titlu exemplificativ, din cercetarea noastră, autorul unei invenții transmite printr-un contract de cesiune unei persoane juridice dreptul de a obține un titlu de protecție juridică, brevetul de invenție, autorul invenției va avea calitatea de contribuabil în raport de venitul pe care l-a obținut în temeiul

contractului de cesiune, iar persoana juridică va avea calitatea de contribuabil pentru venitul pe care îl obține din exploatarea brevetului de invenție. Autorul invenție va fi contribuabil în sfera impozitului pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală, iar persoana juridică va fi contribuabil în sfera impozitului pe profit sau a impozitului pe venitul microîntreprinderilor.

De asemenea, în materia veniturilor obținute din valorificarea activităților creative, faptul juridic generator al impunerii este reprezentat de obținerea unui venit din exploatarea unui obiect protejat prin mecanismele specifice, fără a prezenta relevanță sub aspectul calificării venitului ca fiind unul impozabil natura juridică a instrumentului folosit.

Am cuprins în cercetarea noastră și o analiză a noțiunii de redevențe, concluzionând că veniturile din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală sunt redevențe, dar noțiunea de redevențe este mai cuprinzătoare decât cea de *venituri din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală*, cuprinzând și alte categorii de venituri.

În cel de-al doilea capitol am delimitat ipotezele și formulele de lucru privind impunerea veniturilor obținute din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală de către persoana fizică, structurând rezultatele cercetării în șapte secțiuni sub forma unor răspunsuri la întrebările *de ce? cine? când? cât și cum?*.

Din rezultatele cercetării cuprinse în al doilea capitol reținem faptul că atât persoanelor fizice le revine obligația de a contribui la mecanismele de formare a veniturilor publice prin plata unor impozite, taxe și contribuții, obligație stabilită prin dispoziții constituționale. Ipotezele în care sunt datorate impozitele, taxele și contribuțiile, precum și cuantumul acestora sunt expres reglementate de legiuitorul fiscal.

Persoanelor fizice le revine obligația de achita impozite, taxe și contribuții atunci când realizează venituri din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală, fiind aplicabile, după caz, regulile specifice impozitului pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală, impozitului pe venituri din salarii sau asimilate salariilor și impozitului pe venituri din activități independente. Astfel, subliniem faptul că în ceea ce privește aplicarea regulilor de impunere este prioritizată forma de organizare în cadrul căreia este obținut venitul respectiv și nu natura acestuia de venit din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală. Cu titlu exemplificativ, pentru a impune un venit obținut de un actor în temeiul unui contract individual de muncă încheiat cu o instituție de spectacole vor fi aplicate regulile referitoare la impozitul pe venituri din salarii sau asimilate salariilor și nu cele referitoare la impozitul pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală, chiar dacă venitul este obținut ca urmare a desfășurării unor activități creative. În aceeași cheie, dacă un sculptor își organizează activitatea ca întreprindere individuală conform dispozițiilor O.U.G. nr.

44/2008 și comercializează în acest context sculpturile pe care le realizează, pentru veniturile obținute vor fi aplicabile regulile referitoare la impozitul pe venituri din activități independente și nu cele referitoare la impozitul pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală, chiar dacă venitul este obținut ca urmare a desfășurării unor activități creative.

Astfel, persoana fizică poate alege forma de organizare care corespunde cel mai bine nevoilor și intereselor sale, dar nu și formula de impunere aplicabilă, pentru venitul obținut se vor aplica regulile de impunere reglementate de legiuitorul fiscal pentru respectivă formă de organizare, activitate dependentă sau activitate independentă. Mai mult decât atât, opțiunea titularului dreptului de proprietate intelectuală de a-și organiza activitatea în formula care corespunde cel mai bine intereselor sale este limitată la îndeplinirea condițiilor prevăzute de legiuitor pentru a putea desfășura activitate creativă în acea manieră. Am cuprins în studiul nostru aceste limite și condiționări; redăm, cu titlu exemplificativ, faptul că un minor cu vârsta sub 15 ani nu ar putea desfășura activitate creativă în baza unui contract individual de muncă, o persoană care nu are capacitate deplină de exercițiu nu ar putea desfășura activitatea creativă autorizându-se ca persoană fizică autorizată sau întreprindere individuală.

În ceea ce privește impunerea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală de către persoana fizică, calitatea de *contribuabil* îi revine persoanei care realizează aceste venituri. Fără a influența calitatea de contribuabil, impunerea veniturilor se particularizează prin raportare la elemente precum cadrul de desfășurare a activității, îndeplinirea condițiilor de rezidență, îndeplinirea condițiilor referitoare la capacitatea deplină de exercițiu. În acest sens, reținem că prin raportare la cadrul de desfășurare al activității vor fi aplicabile regulile referitoare la impozitul pe venituri din salarii sau asimilate salariilor, impozitul pe venituri din drepturi de proprietate intelectuală sau cele referitoare la impozitul pe venituri din activități independente. Prin raportare la îndeplinirea condițiilor de rezidență vor fi aplicabile regulile prevăzute în Titlul IV Cod fiscal (Impozitul pe venit) sau cele prevăzute în Titlul VI (Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România). Obligațiile de natură fiscală vor fi îndeplinite personal, prin reprezentant legal sau cu încuviințarea reprezentantului legal, raportat la capacitatea de exercițiu a persoanei care desfășoară efortul creator.

Totodată, din rezultatele demersului nostru cuprinse în cel de-al doilea capitol, subliniem faptul că persoana fizică datorează impozit pe veniturile obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală de fiecare dată când realizează un venit din valorificarea activităților creative, fapt ce echivalează în registru fiscal cu fapt juridic generator al impunerii. Am identificat

în cercetarea noastră o serie de ipoteze în care venitul obținut din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală nu este supus impozitării, respectiv atunci când este un venit rezultat din activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare, obținut în contextul unei activități dependente; când este un venit obținut cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală; atunci când este obținut de persoane cu handicap grav sau accentuat.

De asemenea, reținem faptul că legiuitorul fiscal a reglementat o cotă unică de impozit de 10%, cotă aplicabilă venitului net corespunzător fiecărei categorii de venit pentru care a fost stabilită obligativitatea plății impozitului pe venit. Astfel, atât în ipoteza unei activități dependente, cât și în ipoteza unei activități independente, cota de impozit este aceeași. În cazul veniturilor obținute ca urmare a desfășurării activității în context independent există trei sub-sisteme de determinare a venitului net ce pot genera diferențe în dinamica optimizării fiscale, real, forfetar și mixt. În același timp, persoanelor care au obținut venituri din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală le revine obligația de a achita și contribuții sociale, cotele de contribuție sunt de 25% în cazul contribuției de asigurări sociale de stat (pensii) și 10% în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate, cote care se vor aplica fie asupra venitului brut (dacă activitățile creative sunt desfășurate în context dependent), fie asupra unui venit ales de contribuabil, dar în limitele stabilite prin dispoziții normative (dacă activitățile creative sunt desfășurate în context independent).

Creanțele fiscale datorate pentru veniturile obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală pot fi determinate prin utilizarea a două sisteme. Astfel, acestea pot fi determinate din oficiu de către organul fiscal sau în sistem declarativ, de către contribuabil, sistemul declarativ cunoscând două sub-sisteme, auto-impunere și reținere la sursă. Am identificat și analizat în cercetarea noastră pentru fiecare categorie de venit modalitatea de determinare a creanțelor fiscale, aceasta este reglementată de legiuitor, iar contribuabilului/plătitorului de venit îi revine obligația de a aplica sistemul indicat în dispozițiile normative aplicabil pentru cadrul în care a ales să-și desfășoare activitatea creativă. Astfel, în cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, atunci când plătitorul de venit are obligația de a conduce evidențe contabile și în cazul veniturilor din salarii sau asimilate salariilor se aplică mecanismul reținerii la sursă. În privința veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, atunci când plătitorul de venit nu are obligația de a conduce evidențe contabile și în ceea ce privește veniturile din activități independente se aplică mecanismul auto-impunerii, cu unul din cele trei sub-sisteme, real, forfetar sau mixt.

În cel de-al treilea capitol din lucrarea noastră am abordat aspectele referitoare la rolul și dimensiunea fiscală a drepturilor de proprietate intelectuală în arhitectura unei persoane juridice, structurând rezultatele cercetării în trei secțiuni. În prima secțiune am subliniat rolul drepturilor de

proprietate intelectuală în cadrul unei persoane juridice, am delimitat calificarea obiectelor drepturilor de proprietate intelectuală ca active necorporale și am evidențiat obiectele drepturilor de proprietate intelectuală ce pot fi valorificate de persoanele juridice. În cea de-a doua secțiune am analizat impozitul pe profit, structurând rezultatele analizei sub forma unor răspunsuri la întrebările *de ce? cine? când? cât? cum?*, iar în cea de-a treia secțiune am cartografiat aspectele referitoare la obligațiile fiscale incidente în cazul veniturilor obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală, respectiv taxa pe valoare adăugată (TVA).

Persoanelor juridice nu le este recunoscută posibilitatea de a crea, din acest considerent, formula de lucru care le permite acestora să exploateze drepturi de proprietate intelectuală este una derivată ce presupune o transmitere prealabilă a prerogativelor patrimoniale și nepatrimoniale de la persoana fizică, în patrimoniul căreia au luat naștere aceste prerogative, către persoana juridică. De la această regulă există o serie de excepții, ipoteze punctuale în care prerogativele specifice drepturilor de proprietate intelectuală iau naștere direct în patrimoniul persoanei juridice, opera colectivă, indicațiile geografice, *know-how*-ul și dreptul la marcă, atunci când marca este înregistrată de persoana juridică.

Totodată, reținem din rezultatele cercetării noastre faptul că la nivel constituțional a fost stabilită (și) în sarcina persoanelor juridice obligația de a contribui la mecanismul de formare a veniturilor publice, obligație îndeplinită prin plata unor impozite, taxe și contribuții atunci când persoana juridică se regăsește într-o ipoteză pentru care legiuitorul fiscal a reglementat plata unor impozite, taxe și contribuții. În ceea ce privește persoana juridică, legiuitorul fiscal nu a reglementat reguli de impunere specifice în raport de sursa venitului obținut, toate veniturile realizate de persoana juridică, inclusiv cele rezultate din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală, sunt impuse după aceleași reguli, respectiv cele privind impozitul pe profit.

Persoana juridică datorează impozit pe profit atunci când realizează un profit impozabil. Profitul impozabil este determinat prin aplicarea unei formule care presupune ca din totalitatea veniturilor obținute să fie scăzute toate cheltuielile efectuate și toate veniturile neimpozabile și mai apoi să fie adăugate cheltuielile nedeductibile, astfel, profitul impozabil ia forma unui rezultat matematic pozitiv. În acest sens, observăm că legiuitorul utilizează noțiunea de *totalitatea veniturilor obținute* de persoana juridică, fără a particulariza regulile de impunere în raport de sursa venitului, fiind incluse astfel și veniturile obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Pentru veniturile obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală, deopotrivă persoanele fizice și persoanele juridice datorează TVA, condiționat de îndeplinirea cerințelor

referitoare la desfășurarea unei activități economice, de manieră independentă și cu caracter de continuitate. Am cuprins în rezultatele cercetării noastre o analiză a valorificării drepturilor de proprietate intelectuală prin prisma caracterului economic, de continuitate și independent al desfășurării activității, pentru a delimita ipotezele în care este datorat și cele în care nu este datorat TVA.

Exploatarea de către o persoană fizică a unor drepturi de proprietate intelectuală, bunuri necorporale, poate fi considerată activitate economică în sensul TVA în măsura în care activitatea este desfășurată de manieră independentă, în scopul obținerii de venituri și cu caracter de continuitate. În această cheie, absența caracterului de continuitate în desfășurarea activității exclude veniturile astfel obținute din sfera TVA, chiar dacă acestea depășesc plafonul de scutire. Pentru a exemplifica, dacă o persoană obține 500.000 lei ca urmare a înstrăinării unui tablou, dar activitatea sa de comercializare a tablourilor nu are caracter de continuitate, nu vor fi incidente dispozițiile referitoare la TVA. În același sens, pentru a intra în sfera TVA o activitate economică trebuie să se desfășoare de manieră independentă, astfel sunt excluse din sfera persoanelor impozabile salariații.

În ceea ce privește calificarea cesiunii unor prerogative specifice drepturilor de autor drept o prestare de servicii în sfera TVA, reținem în optica reperelor jurisprudențiale analizate faptul că o astfel de ipoteză intră sub incidența TVA, nu prin natura ei, ci prin raportare la condițiile concrete în care o astfel de cesiune are loc.

Totodată, o operațiune intră în sfera TVA în măsura în care este efectuată cu titlu oneros, măsura calificării unei operațiuni ca fiind efectuată cu titlu oneros este dată de existența unei legături directe între cele două prestații, între prestația titularului dreptului de proprietate intelectuală și contraprestația primită. În această cheie, instanța unională a statuat că activitatea unei persoane de a cânta în spații publice și de a primi donații de la trecători nu poate fi calificată drept o prestare de servicii în sensul TVA, dat fiind faptul că nu poate fi probat caracterul reciproc al prestațiilor, persoana nu a stabilit un quantum al remunerației pentru serviciul prestat, trecătorii aveau posibilitatea de a lăsa orice sumă.

Din rezultatele cercetării noastre reținem că activitățile economice ce vizează produse care încalcă drepturile de proprietate intelectuală intră în sfera de aplicare a TVA. În acord cu reperele jurisprudențiale analizate, interdicțiile referitoare la produsele ce încalcă drepturile de proprietate intelectuală vizează impactul negativ al acestor produse asupra terților, nu sunt legate de natura sau de caracteristicile esențiale ale acestor produse, interdicția este condiționată (de respectarea drepturilor de proprietate intelectuală), nu absolută ca în cazul altor produse.

De la regimul general de TVA legiuitorul național a reglementat o serie de ipoteze derogatorii, aplicabile în cazul veniturilor obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală. Un prim regim derogatoriu este regimul special aplicabil întreprinderilor mici, accesarea acestuia este opțională și permite întreprinderilor cu o cifră de afaceri anuală sub pragul de 395.000 lei să acceseze regimul de scutire, acesta este aplicabil fără a prezenta relevanță sursa veniturilor sau natura activității desfășurate de persoana impozabilă, inclusiv pentru veniturile obținute din valorificarea activităților creative. Un al doilea regim derogatoriu este regimul special aplicabil operelor de artă, obiectelor de colecție și bunurilor *second hand*, regim care permite taxarea la marja de profit.

În cel de-al patrulea capitol al lucrării noastre am abordat aspecte referitoare la impozitul pe spectacole, gestiunea colectivă a drepturilor de autor, precum și elemente de drept unional și de drept internațional cu relevanță în contextul impunerii veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală.

În context unional statele își păstrează suveranitatea în materia impozitării directe, legiuitorul unional reglementând un regim fiscal comun aplicabil în trei ipoteze, în cazul raporturilor dintre societățile mamă și filialele acestora din state diferite, în cazul fuziunilor și divizărilor și în cazul plăților de dobânzi și plăților de redevențe efectuate între întreprinderi asociate din state membre diferite. Astfel, în spațiul Uniunii Europene există un instrument „dedicat” veniturilor obținute din valorificarea activităților creative, respectiv Directiva 2003/49/CE privind sistemul comun de impozitare aplicabil plăților de dobânzi și de redevențe efectuate între societăți asociate din state membre diferite. Soluția de impozitare propusă presupune impozitarea plăților reprezentând dobânzi și redevențe efectuate între întreprinderi asociate într-un singur stat, statul de rezidență al beneficiarului efectiv.

În cuprinsul celui de-al patrulea capitol din lucrarea noastră am cuprins și rezultatele cercetării referitoare la activitatea de gestiune colectivă, formele gestiunii colective, respectiv obligatorie, extinsă, facultativă, categoriile de drepturi care pot fi gestionate colectiv și ipotezele pentru care legiuitorul a reglementat gestiunea colectivă obligatorie, precum și principalele coordonate ale activității desfășurate de organisme de gestiune colectivă.

În acord cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), activitatea organismelor de gestiune colectivă poate fi calificată drept o prestare de servicii în sensul Directivei TVA. Calificarea unei prestări de servicii ca fiind efectuată cu titlu oneros este corelată cu existența unui raport juridic bazat pe prestații reciproce între prestator și beneficiar. Un astfel de raport juridic bazat pe prestații reciproce nu există între titularii drepturilor de reproducere și cei cărora le revine

obligăția de a achita remunerația compensatorie pentru copia privată, dat fiind că obligația de a plăti remunerațiile compensatorii, dar și cuantumul acestora sunt stabilite prin efectul legii. O interpretare similară a fost reținută și în ceea ce privește raporturile născute în temeiul dreptului de suită, prin reglementarea dreptului de suită urmărindu-se participarea autorilor la rezultatele economice ale actelor de revânzare, nu o participare la operațiunile de revânzare.

În sens diferit, reprezintă o prestare de servicii autorizarea dată de către titularul dreptului de autor unui organizator de spectacole de a comunica public operele sale în schimbul plății unor remunerații percepute de organismul de gestiune colectivă, autorizare dată în temeiul dreptului de comunicare publică.

Astfel, existența unui raport juridic bazat pe prestații reciproce este determinantă pentru ca venitul obținut să cadă sub incidența TVA. Filtrul prin care delimităm operațiunile care intră în sfera TVA de cele care nu intră în sfera TVA este reprezentat de posibilitatea de a identifica în cadrul raportului juridic constituit între prestator și beneficiar prestația fiecărei părți implicate. Mai mult decât atât, prestația fiecărei părți implicate trebuie să reprezinte contravaloarea prestației celeilalte părți pentru ca operațiunea să fie una impozabilă în sensul TVA, plata efectuată de utilizatorii operele de creație intelectuală reprezintă contravaloarea prestației titularilor de drepturi, autorizarea dată în sensul utilizării operei. Imposibilitatea de a atribui un caracter reciproc celor două prestații exclude operațiunea respectivă din sfera TVA, ipoteză aplicabilă în cazul drepturilor de autor ce instituie mecanisme de compensare a prejudiciilor suferite de autori, cum este cazul dreptului la remunerația compensatorie pentru copia privată și a dreptului de suită.

În cel de-al patrulea capitol al lucrării noastre am cuprins și o analiză a coordonatelor impozitului pe spectacole. Impozitul pe spectacole este un impozit local, datorat pentru organizarea manifestărilor artistice, spectacolelor și competițiilor sportive, calitatea de contribuabil revenind deopotrivă persoanelor fizice și persoanelor juridice care se regăsesc în postura de a organiza manifestări artistice, spectacole sau competiții sportive.

Bibliografie:

Tratate, cursuri, monografii:

1. Albușel I., Budileanu C., *Proprietate intelectuală. Drepturi de autor. Mărci. Brevete. Jurisprudența C.J.U.E. în procedura trimiterilor preliminare. Volumul I*, Editura Hamangiu, București, 2016;
2. Bădoi M., *Aplicarea impozitului pe profit*, Editura C.H. Beck, București, 2011;
3. Bălan E., *Drept financiar*, Ediția a II-a, Editura All Beck, București, 2003;
4. Bănaciu C.S., *Active necorporale, proprietate intelectuală*, Editura Tribuna Economică, București, 2005;
5. Bercea L. (editor), *Contractele nenumite în afaceri*, Editura Universul Juridic, București, 2017;
6. Bodoașcă T., Tarnu L.I., *Dreptul proprietății intelectuale*, Ediția a V-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2021;
7. Boroș G., Anghelescu C.A., *Curs de drept civil. Partea generală*, Ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2012;
8. Boroș G., Anghelescu C.A., *Curs de drept civil. Partea generală*, Ediția a 3-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2021;
9. Bufan R., *Codul fiscal comentat*, Editura Wolters Kluwer, București, 2020.
10. Bufan R., *Impozitul pe profit*, Editura Lumina Lex, București, 2002;
11. Bufan R. (coord.), *Tratat de drept fiscal. Volumul 1. Teoria generală a dreptului fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2016;
12. Bufan R., Malherbe J., *Tratat de drept fiscal. Volumul 2. Drept fiscal al Uniunii Europene*, Editura Hamangiu, București, 2018;
13. Bufan R., Minea M.Ș., *Codul fiscal comentat*, Editura Wolters Kluwer, București, 2008;
14. Caloian F., *Bazele contabilității*, Editura C.H. Beck, București, 2008;
15. Cărpenaru St.D., *Drept civil. Drepturile de creație intelectuală*, Tipografia Universității din București, București, 1971;
16. Codrea C., *Donăția în dreptul european. Aspecte de drept comparat*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
17. Condor I., Cristea S., *Drept fiscal, Volumul II*, Editura Fundației România de Măine, București, 2007;

18. Costaş C.F., *Drept fiscal*, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2021;
19. Costaş C.F., *Drept financiar*, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2021;
20. Costaş C.F., Puț S.I., *Drept fiscal*, Editura Universul Juridic, București, 2023;
21. Costea I.M., *Contenciosul financiar și fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2022;
22. Costea I.M., *Controlul fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2017;
23. Costea I.M., *Drept financiar*, Ediția a 8-a, Editura Hamangiu, București, 2023;
24. Costea I.M., *Drept financiar. Note de curs*, Ediția a 9-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2024;
25. Costea I.M., *Fiscalitatea europeană. Note de curs*, Editura Hamangiu, București, 2016;
26. Costea I.M., *Optimizarea fiscală. Soluții. Limite. Jurisprudență*, Editura C.H. Beck, București, 2011;
27. Deaconu Ș., *Drept constituțional*, Ediția 3, Editura C.H. Beck, București, 2017;
28. Deruel F., *Finances Publiques. Droit fiscal*, Editura Dalloz, Paris, 1978;
29. Dobrinescu L., *Baza de impozitare a TVA o abordare juridică și economică*, Editura Solomon, București, 2023;
30. Dominte N.R., *Dicționar de dreptul proprietății intelectuale*, Editura C.H. Beck, București, 2009;
31. Dominte N.R., *Dreptul proprietății intelectuale*, Editura Solomon, București, 2024;
32. Dominte N.R., *Dreptul proprietății intelectuale. Protecție juridică*, Editura Solomon, București, 2021;
33. Dragoș D., Haruța C., Suciu R., *Politici și instrumente ale Uniunii Europene*, Editura Tritonic, București, 2013.
34. Duca E., *Codul fiscal comentat și adnotat*, Editura Universul Juridic, București, 2021;
35. Dumitrașcu R.A.D., *Protecția juridică a programelor pentru calculatoare*, Editura Universul Juridic, București, 2021;
36. Eminescu Y., *Tratat de proprietate industrială. Vol. II. Semne distinctive*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983;
37. Ene M., *Drept fiscal*, Editura Solomon, București, 2020;
38. Ene M., *Drept fiscal*, Editura Solomon, București, 2023;
39. Ene M., *Rolul taxei pe valoarea adăugată în politica fiscal bugetară*, Editura Solomon, București, 2019;

40. Florea B., *Contracte de valorificare a drepturilor patrimoniale de autor*, Editura Pro Universitaria, București, 2013;
41. Gherghina S., *Drept financiar public*, Ediția a II-a, Editura C.H. Beck, București, 2020;
42. Gliga I., Gilescu G., Olcescu P., *Drept financiar*, Editura didactică și pedagogică, București, 1981;
43. Grigorie-Lăcrița N., *Impozitul pe profit. Evoluția reglementării*, Editura Tribuna Economică, București, 2001;
44. Grigorie-Lăcrița N., *Impozitul pe profit și pe dividende*, Editura Tribuna Economică, București, 2006;
45. Ilucă D.M., *Dreptul Uniunii Europene. Spațiul de libertate, securitate și justiție. Note de curs*, Editura Hamangiu, București, 2024;
46. International Valuation Standards Council, *Îndrumar pentru evaluare 3. Evaluarea activelor necorporale*, Editura IROVAL, București, 2012;
47. Macovei I., *Tratat de drept al proprietății intelectuale*, Editura C.H. Beck, București, 2010;
48. Malherbe P., *Elemente de drept fiscal internațional*, control științific și revizie traducere: M. Buliga, M. Cotruț, R. Bufan, Editura Hamangiu, București, 2017;
49. Măță D.C., *Drept administrativ. Volumul I*, Editura Universul Juridic, București, 2018;
50. Minea M.Ș., Costăș C.F., *Dreptul finanțelor publice. Volumul II. Drept fiscal*, Ediția a II -a, Editura Universul Juridic, București, 2011;
51. Muraru I., Tănăsescu E.S., *Constituția României. Comentariu pe articole*, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2019;
52. Niculeasa M.I., *Regimul juridic general al taxelor și impozitelor*, Editura C.H. Beck, București, 2009;
53. Niculeasa M.I., *Summa fiscalis. Tratat de drept fiscal și financiar public*, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2014;
54. Olteanu G., *Dreptul proprietății intelectuale*, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2008;
55. Oneț C., *Drept financiar public. Drept bugetar*, Editura Universul Juridic, București, 2018;
56. Panainte S., *Dreptul individual al muncii*, Ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2021;
57. Pătroi D., Biriș G., *Controverse actuale în fiscalitate. Comentarii și soluții*, Editura C.H. Beck, București, 2011;
58. Pop L., Harosa L.M., *Drept civil. Drepturi reale principale*, Editura Universul Juridic, București, 2006;

59. Postolache R., *Drept financiar*, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2014;
60. Postolache R., Manea M.D., *Fiscalitatea comerțului. De la teorie la practică*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
61. Roș V., *Dreptul proprietății intelectuale, Vol. I. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui-generis*, Editura C.H. Beck, București, 2016;
62. Săraru C.S., *Teoria generală a dreptului. Sinteze și teste*, Editura ASE, București, 2008;
63. Săraru C.S., *Elemente de Teoria generală a dreptului pentru învățământul economic. Caiet de seminar*, Editura C.H. Beck, București, 2010;
64. Seucan A.P., *Drepturile morale și drepturile patrimoniale de autor*, Ediția a II-a, revizuită, Editura Universul Juridic, București, 2015;
65. Skaar A.A., *Permanent Establishment: Erosion of a Tax Treaty Principle*, Second edition, Kluwer Law International B.V., 2020;
66. Slejan-Guțan B., *Protecția europeană a drepturilor omului*, Ediția a 5-a, revăzută și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2018;
67. Speriusi-Vlad A., *Protejarea creațiilor intelectuale. Mecanisme de drept privat*, Editura C.H. Beck, București, 2015;
68. Stan S.V., *Evaluarea activelor necorporale. Ghid de interpretare și aplicare a GN4*, Editura IROVAL, Editura Invel Multimedia, București, 2008;
69. Stan S.V., Anghel I., Gruzsniczki V., *Capitalul intelectual al întreprinderii, Evaluarea proprietății intelectuale și a altor active necorporale*, Editura Iroval - București, Editura Universității „Petru Maior” - Târgu Mureș, 2006;
70. Strenc A.I., Ionescu B., Gheorghiu Ghe., *Dreptul brevetului. Tratat*, Editura Universul Juridic, București, 2019;
71. Șaguna D.D., *Drept financiar și fiscal*, Editura All Beck, București, 2003;
72. Șaguna D.D., Radu D.I., *Drept fiscal. Fiscalitate. Obligații fiscale. Declarații fiscale*, Ediția 4, Editura C.H. Beck, București, 2019;
73. Șaguna D.D., Tofan M., *Drept financiar și fiscal european*, Editura C.H. Beck, București, 2010;
74. Șova D., *Drept fiscal*, Ediția a II-a, Editura Solomon, București, 2015;
75. Șvidchi N., *Regimul fiscal al plăților de dobânzi*, Editura Hamangiu, București, 2023;
76. Tofan M., *Obligațiile fiscale ale firmei*, Editura C.H. Beck, București, 2012;
77. Tofan M., Popescu A.I., Grădinariu S., *Dreptul afacerilor*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2021;

78. Trandafir A.R., *Protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor juridice în jurisprudența CEDO*, Editura C.H. Beck, București, 2015;
79. Trandafir C., *Societățile off-shore între reglementare legală și ilicit*, Editura Universul Juridic, București, 2012;
80. Trăilescu A., *Răspunderea patrimonială pentru obligațiile fiscale*, Editura Universul Juridic, București, 2015;
81. Țâțu L., Brăgaru M., Sasu H., *Impozite, taxe și contribuții. Termene. Documente. Proceduri*, Editura C.H. Beck, București, 2011;
82. Țâțu L., Șerbănescu C., Ștefan D., Cataramă D., Nica A., Miricescu E., *Fiscalitate. De la lege la practică*, Ed. a IV-a, Editura C.H. Beck, București, 2007;
83. Țiț N.H., *Influența Tratatului de la Marrakesh asupra relațiilor comerciale internaționale*, Editura Hamangiu, București, 2024;
84. Ungureanu C.T., Toader I.A., *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, Ediția a 5-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2022;
85. Ungureanu C.T., Toader I.A., *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, Ediția a 6-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2024;
86. Ungureanu C.T., *Dreptul comerțului internațional. Contracte de comerț internațional*, Editura Hamangiu, București, 2014;
87. Ungureanu O., Jugastru C., *Drept civil. Persoanele*, Ediția a 2-a, revăzută, Editura Hamangiu, București, 2007;
88. Vizoli M., *TVA de la A la Z. Ghid practic*, Editura Hamangiu, București, 2023;

Studii, articole, comentarii de jurisprudență:

1. Aruxandei M.C., Frasîn L.I., Pilcă T.S., Tripon A.R., *The Romanian fiscal policy. An analysis of double taxation treaties in the context of OECD standards (part II)*, în Revista Cluj Tax Forum, nr. 3/2023, pp. 221-236;
2. Bajdechi A., *Contribuțiile sociale: o istorie a protecției sociale*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 6/2023, (online);
3. Barbu A., Vlad B., *Impozitul minim pe cifra de afaceri: tendințe și provocări, întrebări deschise și perspective viitoare*, în Revista Tax Magazine, nr. 2/2025, pp. 119-122;
4. Blairon K., *Les finances publiques: nouveau fondement du droit constitutionnel*, în Revue Française de Finances Publiques, nr. 150/mai 2020, p. 99-111;

5. Belotsky L., *Human Rights and Intellectual Property*, Tel Aviv University Studies and Law, 13, 1997, pp. 305-310;
6. Bodoaşcă T., *Aspecte critice privind „acțiunea în nulitatea înregistrării mărcii” în reglementarea Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice*, în Revista Dreptul, nr. 8/2015, pp. 71-83;
7. Bodoaşcă T., *Discuții privind conceptul de operă (de creație intelectuală) și condițiile de fond pentru protecția ei juridică*, în Revista Dreptul, nr. 5/2016, pp. 97-107;
8. Bodoaşcă T., *Discuții privind noțiunea, natura și condițiile de fond pentru protecția juridică a desenelor și modelelor în cuprinsul legislației române în materie*, în Revista Dreptul, nr. 3/2015, pp. 90-104;
9. Bodoaşcă T., *Opinii privind autorul, subiectul și titularul dreptului de autor, precum și utilizatorul în reglementarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 1/2020, pp. 13-21;
10. Bodoaşcă T., *Regimul juridic al invențiilor de serviciu*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 3/2023, pp. 161-177;
11. Bodoaşcă T., *Unele considerații asupra drepturilor rezultate din creația intelectuală în reglementarea Codului Civil (Legea nr. 287/2009)*, în Revista Dreptul, nr. 6/2012, pp. 25-38;
12. Bodoaşcă T., Grăjdeanu V.C., *Contractul de editare în reglementarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, în Revista Universul Juridic nr. 6/2016, pp. 19-20;
13. Bodoaşcă T., Tarnu L.I., *Contribuții la stadiul reglementărilor legale privind noțiunea, condițiile de fond și motivele de refuz sau de nulitate a înregistrării mărcii*, în Revista Dreptul, nr. 1/2016, pp. 114-132;
14. Bogdan A.V., *Aspecte privind remunerațiile cuvenite autorilor și titularilor de drepturi de autor sau de drepturi conexe*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 3/2020, pp. 32-45;
15. Budileanu C., *Dreptul de autor în era digitală. O perspectivă asupra licențelor comune („Creative common”)*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 1/2020, pp. 69-83;
16. Cataramă D., *Faptul generator și exigibilitatea TVA - câteva considerații*, în Revista Curierul fiscal, nr. 6/2018, (online);
17. Cataramă D., *Importanța stabilirii corecte a locului operațiunilor. Sunt regulile de loc o sursă de dublă impunere sau non-impunere?*, în Revista TaxMagazine, nr. 5/2018, pp. 367-374;

18. Circa A., *Reflecții privind originalitatea operei intelectuale*, în Revista Dreptul, nr. 1/2013, pp. 125-143;
19. Constantinescu V., *Potențialii subiecți ai drepturilor de autor asupra operelor de artă*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 3/2020, pp. 23-31;
20. Costăș C.F., *Principalele reguli privind impozitarea veniturilor din salarii*, în Revista TaxMagazine, nr. 9/2016, pp. 570-579;
21. Costăș C.F., Vidrean-Căpușan T., *Tratamentul fiscal al veniturilor obținute din vânzarea fotografiilor prin intermediul unor site-uri de specialitate localizate în Statele Unite ale Americii*, în Revista TaxMagazine, nr. 12/2015, pp. 661-664.
22. Costea I.M., *Asociatul unic între optimizare fiscală și abuzul de drept*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXVIII/2, Științe Juridice, 2022, pp. 299-313;
23. Costea I.M., *Comerț, comerciant, comercial - cuvinte de (ne)rostit în dreptul fiscal*, în Revista TaxMagazine, nr. 1/2021, pp. 9-15.
24. Costea I.M., *Concursul dintre protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene și protecția intereselor financiare ale statelor membre*, în Revista Dreptul, nr. 5/2017, pp. 134-152;
25. Costea I.M., *Delimitări conceptuale în Codul de procedură fiscală*, în Revista TaxMagazine, nr. 4/2016, pp. 236-240;
26. Costea I.M., *Drumul spre Itaca sau unde este acasă în materie fiscală?*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVII/2, Științe Juridice, 2021, pp. 203-213;
27. Costea I.M., *Europa și merele de aur...Sau despre lectura normei fiscale prin regulile pieței unice*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Tomul LXVI/II, Științe Juridice, 2020, pp. 199-209;
28. Costea I.M., *Exigibilitatea TVA în ipoteza contractelor cu executare succesivă. O posibilă necesitate a unei trimiteri preliminare*, Conferința 160 de ani de învățământ juridic ieșean, Iași, 23-25 octombrie 2015, Editura Hamangiu, București, 2015, pp. 145-153;
29. Costea I.M., *Jurisprudential Accents of the Notion of Economic Activity in Value Added Tax Matter*, în AGORA International Journal of Juridical Sciences, nr. 4/2013, pp. 21-25;
30. Costea I.M., *Impunerea unitară în UE: modelul accizelor armonizate*, Conferința internațională Uniformization of the Law – Legal Effects and Social, Political, Administrative Implications, „Alexandru Ioan Cuza” University, Iași, 23-25 octombrie 2014, Editura Hamangiu, București, 2014, pp. 484-490;

31. Costea I.M., *Labour Taxation: formal and informal solutions*, în *Perspectives of Business Law Journal*, Vol. 1, nr. 1/noiembrie 2012, pp. 320-331;
32. Costea I.M., *Protection of Taxpayers' Rights in the Romanian Legislation*, în *European Financial Law in Time of Crisis of The European Union*, Budapest, 2019, pp. 109-117;
33. Costea I.M., *Regimul fiscal comunitar al fuziunii, divizării, transferului sau schimbului de active*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LIII, Științe Juridice, 2007, pp. 137-149;
34. Costea I.M., *Sediul permanent în comerțul electronic*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Științe Juridice*, Tomul LXIV, 2018, Supliment, pp. 211-220;
35. Costea I.M., *Ultima umanizare - impunerea roboților*, în *Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXV/Supliment, Științe Juridice, 2019, pp. 7-14;
36. Costea I.M., Ilucă D.M., *Artiștii, aurul și...Codul fiscal*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 6/2021, pp. 412-425;
37. Costea I.M., Ilucă D.M., *Buna-credință în colectarea TVA. Noi dimensiuni rezultate din hotărârea pronunțată în cauza Paper Consult*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 3/2018, pp. 212-219;
38. Costea I.M., Ilucă D.M., *Din nou despre activitățile (in)dependente*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 5/2015, pp. 218-222;
39. Costea I.M., Ilucă D.M., *From promise to permission: the right to VAT deduction*, *European Union Financial Regulation and Administrative Area*, EUFIRE 2019, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2019, pp. 655-674;
40. Costea I.M., Ilucă D.M., *IT-iștii, codul și... Codul fiscal*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 1/2022, pp. 11-21;
41. Costea I.M., Trofin B., Galan I., *From paper to pixels: navigating the entangled net of VAT deductions*, în *Eastern Journal of European Studies*, vol. 15, nr. 2, decembrie 2024, pp. 290-318;
42. Dobrinescu L., *Jurisprudența CJUE (în materia TVA). Efecte*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 5/2022, pp. 346-350;
43. Dobrinescu L., *TVA: principiul egalității de tratament sau cum excepția poate confirma regula*, în *Revista Tax Magazine*, nr. 1/2018, pp. 17-22;
44. Draetta U., *Taxation in Italy of Non-Residents with Particular Reference to Their Income from Royalties*, în *Revista Italian Yearbook of International Law*, nr. 2/1976, pp. 285-298;
45. Dominte N.R., Mazilu C.O., *Dilema unui alegeri: Marca sau numele comercial*, în *Revista română de dreptul proprietății intelectuale*, nr. 3/2023, pp. 210-227;

46. Dominte N.R., *Reflecții privind limitele dreptului de autor și utilizatorii internetului*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Științe Juridice*, Tomul LXIV, 2018, Supliment, pp. 221-232;
47. Drăghici A., Bodoașcă T., *Opinii privind noțiunea invenției și condițiile de fond pentru brevetabilitatea acesteia*, în *Revista Dreptul*, nr. 6/2015, pp. 90-106;
48. Ene M., *Ce este special în regimurile speciale din TVA? Analiza regimului special aplicabil bunurilor second-hand*, în *Revista TaxMagazine*, nr. 4/2023, pp. 213-223;
49. Florea B., *Contractul de comandă a unei opere literare, artistice sau științifice din perspectiva dispozițiilor Codului civil în vigoare (Legea nr. 287/2009)*, în *Revista Dreptul*, nr. 1/2013, pp. 33-51;
50. Florea B., *Contractul de închiriere a unei opere literare, artistice sau științifice din perspectiva Codului civil (Legea nr. 287/2009)*, în *Revista Dreptul*, nr. 10/2012, pp. 42-61;
51. Florescu I., Simion A., Otomega R., *România: Centru de Excelență în cercetare-dezvoltare. Facilități fiscale*, în *Revista Curierul fiscal*, nr. 1/2023, (online);
52. Florea B., *Impreviziunea și incidența acesteia asupra contractului, cu referire specială privitoare la contractul de cesiune a unei opere literare, artistice sau științifice*, în *Revista Dreptul*, nr. 11/2012, pp. 118-129;
53. Gane A.M., *Drepturile de autor și internetul. În spatele copiei private sau o scurtă analiză a reproducerii internaționale de date*, în *Revista Pandectele Romane*, nr. 3/2017;
54. Gheorghiu G., *Teoria unității artei. Perspective*, în *Revista română de dreptul proprietății intelectuale*, nr. 1/2020, pp. 22-43;
55. Grăjdeanu V., Tarnu L.I., Bodoașcă T., *Discuții în legătură cu unele aspecte juridice ale contractului de cesiune a drepturilor patrimoniale de autor în reglementarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, în *Revista Dreptul*, nr. 10/2016, pp. 46-67;
56. Grigorescu A., Randjak C., *Activitatea independentă și reîncadrarea ei ca activitate dependentă*, în *Revista Curierul Fiscal*, nr. 3/2016, p. 113;
57. Grigorescu A., Rotariu-Stanciu A., *Impozitarea capitalului vs. Impozitarea muncii. Consecințe ale impredictibilității fiscale*, în *Revista Curierul fiscal*, nr. 2/2024;
58. Iancu G., *Controverse privind calitatea de persoană impozabilă*, în *Revista Tax Magazine*, nr. 3/2019, pp. 194-213;
59. Ilucă D.M., *Limite și provocări în clasificarea întreprinderilor. Criterii europene și naționale*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Științe Juridice*, Tomul LXIV, 2018, nr.1, pp. 123-136.

60. Ionașcu (căs. Postolache) L.E., Damaschin R., *Reprezentarea fiscal în scopuri de T.V.A.*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXX, 1, Științe juridice, 2024, pp. 147-161;
61. Ioniță G.B., *Impozitul pe spectacole*, Comentarii Practice Fiscal 7, 2024, (online);
62. Jinga D., *Activitatea independentă – o soluție în a răspunde nevoii de flexibilitate a muncii. Care sunt, însă, implicațiile fiscale?*, în Revista Curierul fiscal, nr. 4/2024, (online);
63. Laiu-Tincu M., *Analiză sintetică asupra modificărilor fiscale privind impozitul pe venitul microîntreprinderilor*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXIX, 1, Științe Juridice, 2023, pp. 175-185.
64. Laiu-Tincu M., *Reprezentanții suveranității naționale și principiul predictibilității în materie fiscală*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXX, 1, Științe Juridice, 2024, pp. 179-191.
65. Lazăr A., *Scutirea de impozit pe venit aferentă activităților de cercetare-dezvoltare*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 10/2016, pp. 396-397;
66. Maitrot de la Monte A., *Le consentement à l'impôt et les autorités européennes*, în Revue Française de Finances Publiques, nr. 150/mai 2020, pp. 67-81;
67. Marinescu A.M., *Complexitatea dreptului de comunicare publică*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 3/2023, pp. 114-147;
68. Marinescu A.M., *Obligațiile organismelor de gestiune colectivă conform dispozițiilor Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 1/2020, pp. 89-105;
69. Marinescu A.M., *Prezentare generală privind gestiune colectivă în România*, în Revista Universul Juridic Premium, nr. 6/2017, (online);
70. Massaci A., Mocanu M., *Statutul artistului...în căutarea unui autor?!*, în Revista Română de Drept al Afacerilor, nr. 5/2017, (online);
71. Mazilu C., *Impozitul minim - o nouă provocare fiscală*, în Revista Curierul fiscal, nr. 5/2023, (online);
72. Măstăcăneanu I., Goriță A., Fercalo A., *Convenția multilaterală: când începe să producă efecte în România?*, în Revista Tax Magazine, nr. 1/2023, pp. 20-22;
73. Micu I.A., Pintilie C.C., *Cum taxăm creația? Impozitarea veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală*, în Revista Universul Juridic, nr. 6/2018, (online).
74. Mocanu M., *Drepturile patrimoniale ale artistului (II). Dreptul de suită*, în Revista Română de Drept al Afacerilor, nr. 4/2017, (online);

75. Moise A., *The Role of Intellectual Property in Bussines Starting*, în Journal of Intellectual Property, Science and Education, nr. 2/2008, pp. 67-72.
76. Nicolescu C., Veress M., *Aspecte teoretice și practice privind tratamentul contabil al brandurilor/ mărcilor ca imobilizări necorporale*, în Revista CECCAR Business Review, nr. 9/2024, pp. 2-10;
77. Nicorescu O., *Convenția Multilaterală produce efecte în România – ce presupune acest lucru în practică*, în Revista TaxMagazine, nr. 1/2024, pp. 39-41;
78. Olteanu E.G., *Ineficiența mecanismului juridic existent în materia unor drepturi morale ale autorului*, în Revista Dreptul, nr. 1/2021, pp. 122-128;
79. Pătru R.Ș., *Aspecte privind contribuțiile sociale în materia salariilor. Analiza comparativă cu situația statelor membre ale Uniunii Europene*, în Revista Curierul fiscal, nr. 6/2023, (online);
80. Păun C., *Aspecte de ordin fiscal privind veniturile persoanelor fizice nerezidente din activități dependente*, în Revista TaxMagazine, nr. 2/2015, pp. 54-58.
81. Petrescu I., *Complementaritatea dreptului muncii cu dreptul de autor și alte drepturi conexe*, în Revista Română de Dreptul Muncii, nr. 1/2006, (online);
82. Pilcă T.S., Busa I.I., Ceușan I.A., Ionescu R., *Perspective asupra impozitării veniturilor pasive în tratatele fiscale: analiza istorică și comparată a convențiilor de evitare a dublei impuneri în România, prin raportare la Convențiile model OCDE*, în Revista Cluj Tax Forum Journal, nr.2/2024;
83. Popescu M., Provian C., *Cazuri în care dubla impunere a veniturilor persoanelor fizice ar fi putut fi evitată*, în Revista TaxMagazine, nr. 5/2019, pp. 338-340;
84. Postolache L.E., *Odissea digitală. Reglementarea TVA în universul Blockchain (I)*, în Revista TaxMagazine, nr. 1/2025, pp. 40-56;
85. Postolache L.E., *Odissea digitală. Reglementarea TVA în universul Blockchain (II)*, în Revista TaxMagazine, nr. 2/2025, pp. 123-132;
86. Postolache R., *Decizia de impunere - act de individualizare a obligației fiscale, titlu de creanță*, în Revista Dreptul, nr. 11/2014, pp. 187-196;
87. Prisacariu A.I., *Aspecte privind impozitarea veniturilor obținute din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală prin intermediul unui sediu permanent*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXX, 3, Științe Juridice, 2024, pp. 49-65;
88. Prisacariu A.I., *Collective management of copyright and related rights - fiscal implications*, SHS Web Conf. Volume 177, 2023, International Conference Legal Perspectives on the Internet. COPEJI 6.0. The Right to the Confluence of Two Universes: Where to?;

89. Prisacariu A.I., *Impunerea asupra redevențelor în context național și european*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVIII/1, Științe Juridice, 2022, pp. 281-293;
90. Prisacariu A.I., *Influența jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra impozitării veniturilor obținute din exploatarea unor drepturi de proprietate intelectuală*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, TOM LXX, 3, Științe Juridice, 2024, pp. 67-87;
91. Prisacariu A.I., *Tratamentul fiscal al veniturilor obținute din cesiunea unor drepturi de proprietate intelectuală - ipoteza contribuabilului persoană fizică autorizată, întreprindere individuală sau întreprindere familială*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, TOM LXX, 1, Științe Juridice, 2024, pp. 193-215;
92. Radu D.I., *Contractul de cesiune a drepturilor de autor - implicații fiscale*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 5/2024, (online);
93. Rainov L., *Natura despăgubirilor plătite pentru încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală*, în Revista Curierul Fiscal nr. 8/2016, pp. 307-308;
94. Rădulescu C., *Convergență sau divergență: evoluția conceptelor de „sediu fix” și „sediu permanent”*, în Revista TaxMagazine, nr. 2/2019, pp. 104-116;
95. Roman S., *Sediul fix din perspectiva taxei pe valoarea adăugată*, în Revista Cluj Tax Forum Journal, nr. 3/2022, pp. 490-492;
96. Roman S., *Tratamentul TVA al serviciilor de producție film*, în Revista TaxMagazine, nr. 8/2017, pp. 460-464;
97. Rusu B.M., *Înțelepciunea și deșertăciunea scrisorilor de pe munte - o perspectivă financiar constituțională asupra principiului legalității impunerii*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom LXIX, 1, Științe Juridice, 2023, pp. 187-206.
98. Sasu H., *Cum folosim în favoarea noastră impozitul pe venitul microîntreprinderilor?*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 10/2007, pp. 5-8.
99. Sasu H., *Impozitarea veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală (II)*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 4/2010, pp. 19-22;
100. Sferidan I., *Creditorul în căutarea patrimoniului de afecțatiune profesională al debitorului său*, în Revista Română de Drept Privat, nr. 1/2020, (online);
101. Speriusi-Vlad A., *Despre plagiat, dreptul de autor și protejarea ideilor sau o teorie coerentă a plagiatului*, în Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale, nr. 4/2016, pp. 89-92.

102. Spirescu C., Badea G., *Facilitățile fiscale pentru activitățile de cercetare-dezvoltare – un potențial semnificativ la îndemâna României*, în Revista TaxMagazine, nr. 5/2022, pp. 317-320;
103. Stoian D., *Instituția sediului permanent*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 7/2017, pp. 275-284;
104. Șova D., *Impozitarea în cotă fixă versus impozitarea în cotă progresivă*, în Revista Curierul Fiscal, nr. 10/2013, pp. 470-475;
105. Tănasă D., Coman A., *Când intervine faptul generator și exigibilitatea TVA pentru serviciile prestate în mod continuu?*, în Revista TaxMagazine, nr. 4/2024, pp. 263-273;
106. Tercu A., Crăciun A., Mircescu M., *Sediul permanent desemnat - aspecte practice care pot da naștere la interpretări diferite*, în Revista Curierul fiscal, nr. 11/2013, pp. 513-516.
107. Tofan M., Cigu E., *Impozitarea veniturii în România: norme actuale și perspective legislative*, în Revista TaxMagazine, nr. 7/2017, pp. 382-388;
108. Toma A.V., *Originalitatea - Piatră de temelie a dreptului de autor*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 1/2020, pp. 84-88;
109. Torsen Stech M., *Detangling copyright, transformation and ideas (in photographs)*, în JIPLP, vol. 11, nr. 5/2016, pp. 348-349;
110. Trofin B., *Abuzul de drept în dreptul fiscal și optimizarea fiscală. Limite și similitudini*, în Revista Cluj Tax Forum Journal, nr. 5/2024, pp. 403-409;
111. Vasile R., *Impactul fiscal al introducerii scutirii de impozit a profitului reinvestit*, în Revista TaxMagazine, nr. 4/2014, pp. 6-7.
112. Vasiu I., Vasiu L., *Initial copyright ownership in software developed as work made for hire*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale, nr. 1/2020, pp. 44-52;
113. Weisser A., *International Taxation of Cloud Computing: Permanent Establishment, Treaty Characterization, and Transfer Pricing*, Geneva, University of Geneva, 2020, (online);

„ALEXANDRU IOAN CUZA UNIVERSITY” OF IAȘI
FACULTY OF LAW
DOCTORAL SCHOOL

THE TAXATION OF INCOME DERIVED FROM THE
EXPLOITATION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Summary of Doctoral Thesis

Doctoral Supervisor:

Prof. Ioana-Maria COSTEA, Phd.

PhD Candidate:

Andreea-Iuliana RACU (Prisacariu)

Iași

2025

DOCTORAL THESIS PLAN

THE TAXATION OF INCOME DERIVED FROM THE EXPLOITATION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Introduction

Chapter 1: The Patrimonial Dimension of Creative Activities

Legal Protection of Creative Activities

Copyright

Industrial Property Rights

Subjects of Legal Protection

Legal Instruments for the Exploitation of Intellectual Property Rights

Legal Instruments for the Exploitation of Copyright

Legal Instruments for the Exploitation of Industrial Property Rights

Conceptual Delimitations Regarding the Fiscal Dimension of Income Derived from the
Exploitation of Intellectual Property Rights

Taxpayer. Subject of Taxation

Taxable Event

Royalties – Taxable Income

Applicable Tax Obligations

Chapter 2: Hypotheses and Working Formulas Regarding the Taxation of Income Derived from the Exploitation of Intellectual Property Rights by Natural Persons

Tax on Income Derived from the Exploitation of Intellectual Property Rights – Why?

Who? When? How Much? How?

Income Tax – Introductory Considerations

Why is income tax due on income derived from the exploitation of intellectual property rights?

Who is liable to pay income tax on income derived from the exploitation of intellectual property rights?

When is income tax due on income derived from the exploitation of intellectual property rights?

How much?

How is the tax due on income derived from the exploitation of intellectual property rights calculated?

Income Tax on Income Derived from the Exploitation of Intellectual Property Rights in the Context of Tax Optimization

Chapter 3: The Role and Fiscal Dimension of Intellectual Property in the Structure of a Legal Entity

The Role of Intellectual Property Rights in the Structure of a Legal Entity

Intellectual Property Objects that Can Be Exploited by Legal Entities

Intellectual Property Objects – Intangible Assets. Recording Intangible Assets in the Accounting Records of a Legal Entity

The Fiscal Dimension of Intellectual Property Rights in the Structure of a Legal Entity

Corporate Income Tax – Why? Who? When? How Much? How?

Aspects Regarding Indirect Tax Obligations

Chapter 4: Relevant International and EU Law Aspects. Collective Management of Copyright. Entertainment Tax

Aspects of International Tax Law

Aspects of EU Law

Collective Management of Copyright

Fiscal Implications of the Collective Management of Copyright Economic Rights

Entertainment Tax

Conclusions

Bibliography

Argument

Creativity, a defining characteristic of the human being, has played a decisive role in the progress of civilization since the earliest times, from hunter-gatherer communities, through the agricultural and industrial revolutions, to contemporary society.

The outcomes of creative activities may materialize in a wide variety of forms. Among the most common are works of intellectual creation, inventions, utility models, industrial designs and models, trademarks, geographical indications, and know-how. These forms of expression have consolidated the universal cultural heritage and have contributed significantly to the development of various fields, including industry, technology, and medicine.

The results of creative activities benefit from different frameworks of legal protection at national, European Union, and international levels, encompassing both patrimonial (economic) and non-patrimonial (moral) dimensions. The specific protection mechanisms are currently encompassed under the umbrella of intellectual property rights.

The patrimonial dimension of intellectual property rights is reflected in the legally recognized possibility for authors, as well as for right holders (third parties who have acquired rights over the protected subject matter through specific legal mechanisms), to exploit the results of creative effort and thereby obtain income.

The subject of our research concerns the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights, the scientific approach being grounded in the premise that the exploitation of the results of creative activities naturally generates taxable income.

The exploitation of creative activities may generate substantial income, and the mechanisms through which the results of such activities may be exploited are diverse and complex. Gradually, the traditional image of the artist living and creating at the threshold of subsistence has been replaced by that of an individual who earns significant income as a result of their creative activities.

The hypothesis of carrying out creative activities that generate income triggers the application of institutions specific to public law (tax law, financial law), as well as institutions specific to private law (intellectual property law, civil law – the general theory of contracts).

The complexity of the legal relationships within which the results of creative effort may be exploited justifies a rigorous analysis of the tax regime applicable to the income thus obtained, both with regard to natural persons and to legal persons.

The results of creative activities are applicable across a wide range of fields (cultural, industrial, economic, technological, etc.) and materialize in products or services to which economic

value is also attributed, such value being reflected in the income that holders of intellectual property rights may obtain. The results of creative activities may be exploited in various operational scenarios, both by the persons who carried out those creative activities, namely the authors, and by third parties with their consent; in both cases, the income thus obtained constitutes taxable income. Moreover, depending on the context in which the creative activity is carried out, different taxation rules may apply, not limited to those set out in the Fiscal Code under the chapter dedicated to the taxation of income from intellectual property rights.

The necessity of such a research endeavor is further underscored by the absence of a monographic approach to the topic of taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights. Accordingly, we considered it necessary to undertake a comprehensive and in-depth analysis of all elements relevant to this topic, identifying, delineating, and examining from multiple perspectives issues relating to: the legal framework for the protection of the economic dimension of creative activities; the legal instruments through which the results of creative activities may be exploited; the scenarios and operational models in which income may be generated from the exploitation of creative activities; the fiscal obligations—both of a patrimonial and non-patrimonial nature—incumbent upon persons who obtain such income; the impact of the chosen operational model on taxation; when, how, and which objects of intellectual property rights may be exploited by legal persons and the taxation rules applicable to the income thus obtained; relevant elements of European Union law and international law; and the fiscal implications of the collective management of copyright.

The absence of prior research addressing, in a monographic manner, the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights confers a character of novelty upon the proposed topic.

Our research is structured around two main coordinates. On the one hand, creative activities may be carried out in various forms and may produce a multitude of results (works of intellectual creation, inventions, trademarks, geographical indications, know-how, industrial designs and models, etc.), all of which are protected by the specific mechanisms of intellectual property rights, irrespective of factors such as the existence or absence of a formal framework within which the activity was carried out, whether the person who carried out the creative activity has full legal capacity or not, whether they hold the status of resident or, as the case may be, non-resident, or the frequency of acts of creation. On the other hand, from a fiscal perspective, aspects such as the existence or absence of a formal framework for carrying out creative activities, the frequency of acts of creation, the status of resident or, where applicable, non-resident of the person carrying out

the creative activities or exploiting intellectual property rights, as well as whether that person lacks legal capacity, has limited legal capacity, or enjoys full legal capacity, are relevant for the taxation of the income thus obtained.

Accordingly, we delineated the issues relating to the exploitation of creative activities within the paradigm of the differences between operational models, as well as the modalities and conditions under which income obtained by natural persons is taxed, as opposed to those applicable to income obtained by legal persons.

The taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights is carried out within the national legal framework, on the basis of statutory provisions, while also giving rise to European and supranational implications, nuances that are highlighted throughout our study.

Furthermore, we structured the research findings by reference to the differences existing in the field of taxation between natural persons and legal persons, an approach we consider appropriate in light of certain specific features of intellectual property rights and their modes of exploitation. Thus, the attribute of creation is recognized at the normative level exclusively in favor of natural persons, whereas legal persons may exploit intellectual property rights only in a derivative manner, provided that the economic prerogatives have been previously transferred to them by a natural person. Moreover, the fiscal legislator has established, in the case of natural persons, distinct taxation rules for different categories of income, one such category being income derived from the exploitation of intellectual property rights, whereas, in the case of legal persons, all income is subject to taxation under the same rules, the source of the income not giving rise to differentiated taxation regimes.

We further distinguish between the concepts of taxation and assessment, terms used throughout our research. According to the Explanatory Dictionary of the Romanian Language (DEX), *to tax* means “to subject to a tax, to impose,” while *to assess* means “to subject someone to the payment of a tax”; *taxation* refers to “the act of taxing,” whereas *assessment* refers to “a fiscal operation consisting in determining the taxpayer, the deadline, and the amount to be paid to the state as tax.” A relationship of synonymy may thus be observed between the two concepts. From a fiscal perspective, however, the definitions of taxation and assessment involve certain nuances: both refer to fiscal burdens imposed on a given income, yet the term *assessment* has a broader meaning, referring to the subjection of income to the fiscal burdens provided for by the applicable legislation—namely taxes, duties, and contributions—whereas the term *taxation* has a narrower meaning, referring specifically to tax-type fiscal burdens imposed on a given income. In our research, we use both terms in accordance with the meanings outlined above.

We also distinguish between the concepts of exploitation and commercialization. According to DEX, *commercialization* means “to give value to, to cause something to acquire a certain value, to highlight the value of something,” whereas *exploitation* means “to use, to put to use a resource; to extract a useful substance or material for the purpose of achieving economic objectives.” Accordingly, we use these two concepts synonymously, with reference to the utilization and economic exploitation of an object protected by the mechanisms of intellectual property rights.

Furthermore, we distinguish between creative activities and the results of creative activities. Creative activities are acts of creation which may or may not, as the case may be, materialize into results. By results of creative activities, we understand objects protected by specific legal mechanisms, such as works of authorship, trademarks, geographical indications, inventions, utility models, industrial designs and models, know-how, and others.

Within our research endeavor, in order to analyze in a coherent and exhaustive manner the issues relating to the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights, we employed a series of research methods, namely normative analysis, the jurisprudential method, the doctrinal method, and the historical method. Normative research enabled us to identify and delineate the applicable legislative framework, both with regard to the legal protection of creative activities and to the taxation of income derived from the exploitation of such activities. Through jurisprudential research, we examined a number of national and EU case-law references in order to clarify the interpretation of specific concepts relevant to the research topic. By means of doctrinal research, we highlighted convergent and divergent viewpoints within legal doctrine concerning the interpretation of normative provisions and the solutions proposed in the absence of regulatory norms.

Research findings

The results of our research are structured into four chapters. In the first chapter, we provided a description of the outcomes of creative activities, delimiting the relevant concepts; in the second chapter, we addressed the forms of taxation applicable to income derived from the exploitation of creative activities by natural persons. In the third chapter, we analyzed issues relating to the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights by legal persons, while the fourth chapter examined institutions applicable both to natural persons and legal persons, namely the entertainment tax, the collective management of copyright and related rights, as well as relevant elements of European Union law and international law.

In the first chapter, we addressed issues relating to the economic dimension of creative activities, structuring the research findings into three sections. In the first section, we analyzed the mechanisms through which legal protection of creative activities is ensured and identified the subjects of such legal protection; in the second section, we examined the legal instruments available to holders of intellectual property rights for the exploitation of the results of creative activities; and in the third section, we delineated a series of concepts specific to tax law, highlighting the particular features they display when income is derived from the exploitation of intellectual property rights.

Based on the research findings presented in the first chapter, we emphasize that the mechanisms for protecting the results of creative activities are encompassed under the umbrella of intellectual property rights, an institution traditionally divided into copyright and related rights—through which works of authorship are protected—and industrial property rights, which bring together the mechanisms for protecting trademarks, geographical indications, inventions, utility models, industrial designs and models, and know-how. Works of authorship and objects of industrial property rights benefit from legal protection both in their non-patrimonial (moral) and patrimonial (economic) dimensions.

From the normative provisions analyzed, we observed that the legislator recognizes patrimonial protection for a limited period of time (70 years from the author's death in the case of works of authorship, 20 years in the case of invention patents, 25 years in the case of industrial designs and models, etc.). This aspect is of particular relevance in the context of our research, as upon the expiration of this period the protected subject matter may be exploited by third parties, who may obtain taxable income without the consent of the holder of intellectual property rights. In such circumstances, a legal person may exploit a work of intellectual creation or an invention without raising the issue of a prior transfer of the specific prerogatives attached to the intellectual property right.

Furthermore, based on the findings of the research presented in the first chapter, we observe that both natural persons and legal persons constitute subjects of legal protection. Natural persons are protected from the perspective of carrying out creative activities and subsequently exploiting the results of such activities, whereas legal persons are protected solely from the perspective of exploiting intellectual property rights, without being recognized the attribute of creation. A natural person may carry out creative activities even in cases where they lack legal capacity or have limited legal capacity.

In this regard, we have drawn a distinction between the performance of creative activities and the exploitation of the results thereof, as well as the taxation of the income obtained. Creative

activities may be carried out regardless of the acquisition of legal capacity, including by persons lacking legal capacity or having limited legal capacity; however, the exploitation of the results and the taxation of the income derived therefrom must be correlated with the legal provisions governing full legal capacity. In order to conclude legal acts aimed at exploiting the results of creative activities, a natural person must have full legal capacity; otherwise, such acts may be concluded only through or with the consent of the legal representative. In the same vein, in fiscal law relationships concerning the taxation of income obtained from creative activities by persons lacking legal capacity or having limited legal capacity, the rules governing fiscal representation shall apply. Works of authorship benefit from legal protection under copyright law in the absence of any registration procedure, such protection being granted from the moment of creation. By contrast, the objects encompassed within the institution of industrial property rights benefit from legal protection only as a result of the successful completion of the registration procedure.

From the results of our research, we note that right holders may use various legal instruments to exploit their economic prerogatives. Copyright holders may exploit their specific prerogatives through instruments based on contractual mechanisms—such as assignment agreements, publishing contracts, commission contracts, theatrical performance and musical execution contracts, rental contracts, audiovisual adaptation contracts, and individual employment contracts—as well as through instruments based on statutory mechanisms, namely the resale right and the collective management of copyright. Holders of industrial property rights may exploit their economic prerogatives through consensual instruments, which, with regard to substantive and formal requirements, are subject to the rules of general law, such as assignment agreements, licence agreements, and individual employment contracts, with a particular exception in the case of compulsory licensing, which combines both consensual and statutory mechanisms.

Furthermore, with regard to income derived from the exploitation of intellectual property rights, the status of taxpayer belongs to the person who obtains such income, whether it is the natural person who carried out the creative activity (the author of the work of intellectual creation, the inventor, the author of the design or model, etc.) or a third party, either a natural or a legal person, who has previously acquired from the author the right to exercise the economic prerogatives. In this respect, we emphasize that, within the framework of exploiting an object protected by the specific mechanisms of intellectual property rights, multiple persons may obtain income, each having the status of taxpayer with respect to the income obtained, including the application of different taxation regimes to each of them.

By way of example, according to our research, where the author of an invention transfers, by means of an assignment agreement, to a legal person the right to obtain a legal protection title, namely a patent, the inventor will have the status of taxpayer in relation to the income obtained under the assignment agreement, while the legal person will have the status of taxpayer with respect to the income derived from the exploitation of the patent. The inventor will be a taxpayer within the scope of personal income tax on income from intellectual property rights, whereas the legal person will be a taxpayer within the scope of corporate income tax or microenterprise income tax, as applicable.

Furthermore, in the field of income derived from the exploitation of creative activities, the taxable event giving rise to tax liability consists of obtaining income from the exploitation of an object protected under the specific mechanisms of intellectual property rights, irrespective of the legal nature of the instrument used, which is irrelevant for the purpose of classifying the income as taxable.

Our research also includes an analysis of the notion of royalties, concluding that income derived from the exploitation of intellectual property rights qualifies as royalties; however, the concept of royalties is broader than that of income derived from the exploitation of intellectual property rights, as it also encompasses other categories of income.

In the second chapter, we identified the hypotheses and operative frameworks governing the taxation of income obtained from the exploitation of intellectual property rights by natural persons, structuring the research findings into seven sections, formulated as answers to the questions why?, who?, when?, how much?, and how?.

From the findings presented in the second chapter, we note that natural persons are under a constitutional obligation to contribute to the mechanisms for the formation of public revenues through the payment of taxes, duties, and social contributions. The circumstances in which taxes, duties, and contributions are due, as well as their amount, are expressly regulated by the tax legislator.

Natural persons are required to pay taxes, duties, and contributions when they derive income from the exploitation of intellectual property rights, with the applicable rules being, as the case may be, those governing personal income tax on income from intellectual property rights, personal income tax on salaries or salary-equivalent income, or personal income tax on income from independent activities. In this regard, we emphasize that, for the purposes of applying the taxation rules, priority is given to the organizational framework within which the income is obtained, rather than to its nature as income derived from the exploitation of intellectual property rights. By way of

example, in order to tax income obtained by an actor under an individual employment contract concluded with a performing arts institution, the rules applicable to personal income tax on salaries or salary-equivalent income shall apply, and not those governing personal income tax on income from intellectual property rights, even though the income is obtained as a result of carrying out creative activities. In the same vein, if a sculptor organizes his or her activity as a sole trader (individual enterprise) in accordance with the provisions of Government Emergency Ordinance No. 44/2008 and, within this framework, markets the sculptures he or she creates, the income obtained shall be subject to the rules governing personal income tax on income from independent activities, and not those applicable to income from intellectual property rights, even though the income is derived from creative activities.

Accordingly, a natural person may choose the form of organization that best suits his or her needs and interests, but not the applicable taxation regime. The income obtained shall be subject to the taxation rules regulated by the tax legislator for the respective form of organization, whether dependent activity or independent activity. Moreover, the option of the intellectual property right holder to organize his or her activity in the manner that best corresponds to his or her interests is limited by the fulfillment of the conditions laid down by the legislator for carrying out creative activities in that particular form. Our study addresses these limitations and conditions; by way of example, we note that a minor under the age of 15 cannot carry out creative activities on the basis of an individual employment contract, and a person lacking full legal capacity cannot carry out creative activities by being authorized as a sole trader or as an individual enterprise.

With regard to the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights by natural persons, taxpayer status is attributed to the person who derives such income. Without affecting taxpayer status, the taxation of income is individualized by reference to elements such as the framework within which the activity is carried out, the fulfillment of residency conditions, and compliance with the requirements relating to full legal capacity.

In this respect, depending on the framework in which the activity is carried out, the rules governing personal income tax on salaries or salary-equivalent income, personal income tax on income from intellectual property rights, or personal income tax on income from independent activities shall apply. By reference to the fulfillment of residency conditions, either the rules set out in Title IV of the Fiscal Code (Income Tax) or those provided in Title VI (Tax on income obtained in Romania by non-residents and tax on the representations of foreign companies established in Romania) shall be applicable. Fiscal obligations shall be fulfilled personally, through a legal

representative, or with the consent of the legal representative, depending on the legal capacity of the person performing the creative activity.

Furthermore, based on the findings presented in the second chapter, we emphasize that a natural person is liable to income tax on income derived from the exploitation of intellectual property rights whenever income is obtained from the exploitation of creative activities, which, in fiscal terms, constitutes the taxable event giving rise to taxation. Our research identified a number of situations in which income derived from the exploitation of intellectual property rights is not subject to taxation, namely: where the income results from research-development and innovation activities carried out within the framework of a dependent activity; where the income is obtained as compensation for damage suffered as a result of the infringement of intellectual property rights; and where the income is obtained by persons with severe or accentuated disabilities.

Moreover, we note that the tax legislator has established a flat income tax rate of 10%, applicable to the net income corresponding to each category of income for which the obligation to pay income tax has been established. Accordingly, both in the case of dependent activities and in the case of independent activities, the tax rate is the same. In the case of income obtained from activities carried out in an independent context, there are three sub-systems for determining net income, which may generate differences in the dynamics of tax optimization: the real system, the lump-sum system, and the mixed system.

At the same time, persons who have obtained income from the exploitation of intellectual property rights are also required to pay social contributions. The contribution rates are 25% for the state social insurance contribution (pensions) and 10% for the health insurance contribution. These rates apply either to gross income (where creative activities are carried out in a dependent context) or to an income chosen by the taxpayer, within the limits established by statutory provisions (where creative activities are carried out in an independent context).

Tax liabilities arising from income derived from the exploitation of intellectual property rights may be determined through the use of two systems. Accordingly, they may be assessed *ex officio* by the tax authority or determined under the declarative system by the taxpayer, the declarative system comprising two sub-systems: self-assessment and withholding at source. In our research, we identified and analyzed, for each category of income, the method for determining tax liabilities, which is regulated by the legislator; the taxpayer or income payer is required to apply the system prescribed by the applicable statutory provisions, depending on the framework within which the creative activity is carried out. Thus, in the case of income from intellectual property rights where the income payer is required to keep accounting records, as well as in the case of income

from salaries or salary-equivalent income, the withholding-at-source mechanism applies. With regard to income from intellectual property rights where the income payer is not required to keep accounting records, and with respect to income from independent activities, the self-assessment mechanism applies, under one of the three sub-systems: the real system, the lump-sum (forfait) system, or the mixed system.

In the third chapter of our study, we addressed issues relating to the role and fiscal dimension of intellectual property rights within the structure of a legal person, structuring the research findings into three sections. In the first section, we highlighted the role of intellectual property rights within a legal person, delineated the classification of intellectual property objects as intangible assets, and identified the intellectual property objects that may be exploited by legal persons. In the second section, we analyzed corporate income tax, structuring the analysis in the form of answers to the questions why, who, when, how much, and how. In the third section, we mapped the fiscal obligations applicable to income derived from the exploitation of intellectual property rights, namely value added tax (VAT).

Legal persons are not recognized as having the capacity to create; consequently, the legal framework that enables them to exploit intellectual property rights is a derivative one, which presupposes the prior transfer of both economic and moral prerogatives from the natural person in whose patrimony such prerogatives originally arose to the legal person. There are, however, certain exceptions to this rule—specific situations in which prerogatives inherent to intellectual property rights arise directly in the patrimony of the legal person—namely, collective works, geographical indications, know-how, and trademark rights, where the trademark is registered by the legal person.

Furthermore, based on the findings of our research, we note that, at the constitutional level, legal persons are likewise subject to the obligation to contribute to the formation of public revenues, an obligation fulfilled through the payment of taxes, duties, and contributions whenever the legal person falls within a situation for which the fiscal legislator has provided for such payments. With regard to legal persons, the fiscal legislator has not established tax rules differentiated according to the source of income; all income earned by a legal person, including income derived from the exploitation of intellectual property rights, is subject to the same taxation rules, namely those governing corporate income tax.

A legal person is liable to corporate income tax where it realizes taxable profit. Taxable profit is determined by applying a formula whereby, from the total amount of income obtained, all expenses incurred and all non-taxable income are deducted, after which non-deductible expenses are added back; consequently, taxable profit takes the form of a positive mathematical result. In this

regard, it is to be noted that the legislator employs the concept of the totality of income obtained by the legal person, without differentiating the taxation rules according to the source of income; accordingly, income derived from the exploitation of intellectual property rights is also included.

With respect to income obtained from the exploitation of intellectual property rights, both natural persons and legal persons are liable to value added tax (VAT), subject to the fulfillment of the conditions relating to the performance of an economic activity carried out independently and on a continuous basis. The findings of our research include an analysis of the exploitation of intellectual property rights from the perspective of the economic nature of the activity, its continuity, and its independent character, in order to delineate the situations in which VAT is due and those in which it is not.

The exploitation by a natural person of intellectual property rights, which constitute intangible assets, may be regarded as an economic activity for VAT purposes insofar as the activity is carried out independently, for the purpose of obtaining income, and on a continuous basis. In this context, the absence of continuity in the performance of the activity excludes the income thus obtained from the scope of VAT, even where such income exceeds the exemption threshold. By way of example, if a person obtains RON 500,000 as a result of the disposal of a painting, but their activity of selling paintings lacks a continuous character, the VAT provisions will not apply. Similarly, in order to fall within the scope of VAT, an economic activity must be carried out independently; consequently, employees are excluded from the category of taxable persons.

With regard to the classification of the assignment of prerogatives specific to copyright as a supply of services for VAT purposes, based on the jurisprudential benchmarks analyzed, we note that such a situation falls within the scope of VAT not by virtue of its nature, but by reference to the specific conditions under which such an assignment takes place.

Furthermore, a transaction falls within the scope of VAT insofar as it is carried out for consideration. The assessment of whether a transaction is carried out for consideration is determined by the existence of a direct link between the two performances, namely between the performance of the intellectual property right holder and the consideration received. In this respect, the Court of Justice of the European Union has held that the activity of a person singing in public spaces and receiving donations from passers-by cannot be classified as a supply of services for VAT purposes, given that the reciprocal character of the performances cannot be established, the person did not determine the amount of remuneration for the service provided, and passers-by were free to leave any amount.

Based on the results of our research, we note that economic activities involving products that infringe intellectual property rights fall within the scope of VAT. In accordance with the jurisprudential benchmarks analyzed, the prohibitions relating to products that infringe intellectual property rights concern the negative impact of such products on third parties; they are not linked to the nature or essential characteristics of those products. The prohibition is conditional—namely, on compliance with intellectual property rights—and not absolute, as is the case with other categories of products.

By way of derogation from the general VAT regime, the national legislator has provided for a number of special regimes applicable to income derived from the exploitation of intellectual property rights. A first derogatory regime is the special scheme applicable to small enterprises; access to this scheme is optional and allows taxable persons with an annual turnover below the threshold of RON 395,000 to benefit from the VAT exemption regime. This scheme applies irrespective of the source of income or the nature of the activity carried out by the taxable person, including income derived from the exploitation of creative activities. A second derogatory regime is the special scheme applicable to works of art, collectors' items, and second-hand goods, which allows for taxation on the profit margin.

In the fourth chapter of our study, we addressed issues relating to the entertainment tax, the collective management of copyright, as well as elements of EU law and international law relevant in the context of the taxation of income derived from the exploitation of intellectual property rights. Within the EU context, Member States retain their sovereignty in the field of direct taxation, the EU legislator having established a common tax regime applicable in three situations: in relations between parent companies and their subsidiaries established in different Member States, in the case of mergers and divisions, and in the case of interest and royalty payments made between associated enterprises established in different Member States. Accordingly, within the European Union there exists an instrument “specifically dedicated” to income derived from the exploitation of creative activities, namely Directive 2003/49/EC on a common system of taxation applicable to interest and royalty payments made between associated companies of different Member States. The taxation solution proposed by this directive consists in taxing interest and royalty payments made between associated enterprises in a single State, namely the State of residence of the beneficial owner.

The fourth chapter of our study also includes the findings of our research concerning collective management activities, the forms of collective management—mandatory, extended, and voluntary—the categories of rights that may be subject to collective management, the situations in

which the legislator has established mandatory collective management, as well as the main coordinates of the activities carried out by collective management organizations.

In accordance with the case-law of the Court of Justice of the European Union (CJEU), the activity of collective management organizations may be classified as a supply of services within the meaning of the VAT Directive. The classification of a supply of services as being provided for consideration is linked to the existence of a legal relationship based on reciprocal performances between the service provider and the beneficiary. Such a legal relationship based on reciprocal performances does not exist between holders of reproduction rights and those obliged to pay the compensatory remuneration for private copying, since both the obligation to pay such compensatory remuneration and its amount are established by operation of law. A similar interpretation has also been adopted with regard to legal relationships arising from the resale right, the regulation of the resale right being aimed at ensuring authors' participation in the economic results of resale transactions, rather than participation in the resale operations themselves.

In a different sense, the granting of authorization by the copyright holder to a show organizer to publicly communicate their works in exchange for remuneration collected by the collective management organization constitutes a provision of services, granted based on the right of public communication.

Thus, the existence of a legal relationship based on reciprocal performances is decisive for determining whether the income obtained falls within the scope of VAT. The filter through which we distinguish transactions that fall within the VAT scope from those that do not is represented by the possibility of identifying, within the legal relationship established between the service provider and the beneficiary, the performance of each party involved. Furthermore, the performance of each party must represent the equivalent value of the other party's performance for the transaction to be taxable under VAT. Payments made by users of intellectual creation works represent the equivalent value of the copyright holders' performance, namely the authorization granted for the use of the work. The impossibility of attributing a reciprocal character to the two performances excludes the respective transaction from the VAT scope, a situation applicable in the case of copyright provisions that establish compensation mechanisms for authors' damages, such as the right to remuneration for private copying and the resale right.

In the fourth chapter of our paper, we also included an analysis of the coordinates of the entertainment tax. The entertainment tax is a local tax, payable for organizing artistic events, performances, and sports competitions, with taxpayer status applying both to natural persons and legal entities who organize artistic events, performances, or sports competitions.

Bibliography:

Treatises, Courses, Monographs:

1. Albușel, I., Budileanu, C., *Intellectual Property. Copyright. Trademarks. Patents. CJEU Case Law in Preliminary Ruling Procedure*, Volume I, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2016.
2. Bădoi, M., *Corporate Income Tax Application*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2011.
3. Bălan, E., *Financial Law*, 2nd edition, All Beck Publishing, Bucharest, 2003.
4. Bănac, C.S., *Intangible Assets, Intellectual Property*, Tribuna Economică Publishing, Bucharest, 2005.
5. Bercea, L. (ed.), *Unnamed Contracts in Business*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2017.
6. Bodoașcă, T., Tarnu, L.I., *Intellectual Property Law*, 5th revised and expanded edition, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2021.
7. Boroi, G., Anghelescu, C.A., *Civil Law Course. General Part*, 2nd revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2012.
8. Boroi, G., Anghelescu, C.A., *Civil Law Course. General Part*, 3rd revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2021.
9. Bufan, R., *Commented Fiscal Code*, Wolters Kluwer Publishing, Bucharest, 2020.
10. Bufan, R., *Corporate Income Tax*, Lumina Lex Publishing, Bucharest, 2002.
11. Bufan, R. (coord.), *Treatise on Fiscal Law. Volume 1: General Theory of Fiscal Law*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2016.
12. Bufan, R., Malherbe, J., *Treatise on Fiscal Law, Volume 2: European Union Tax Law*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2018.
13. Bufan, R., Minea, M.Ș., *Commented Fiscal Code*, Wolters Kluwer Publishing, Bucharest, 2008.
14. Caloian, F., *Fundamentals of Accounting*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2008.
15. Cărpănu, St.D., *Civil Law. Intellectual Creation Rights*, University of Bucharest Printing House, Bucharest, 1971.
16. Codrea, C., *Donation in European Law. Comparative Law Aspects*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2016.
17. Condor, I., Cristea, S., *Fiscal Law, Volume II*, România de Măine Foundation Publishing, Bucharest, 2007.
18. Costăș, C.F., *Fiscal Law*, 3rd revised and expanded edition. Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2021.

19. Costaş, C.F., *Financial Law*, 3rd revised and expanded edition, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2021.
20. Costaş, C.F., Puţ, S.I., *Fiscal Law*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2023.
21. Costea, I.M., *Financial and Fiscal Litigation*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2022.
22. Costea, I.M., *Fiscal Control*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2017.
23. Costea, I.M., *Financial Law*, 8th edition. Hamangiu Publishing, Bucharest, 2023.
24. Costea, I.M., *Financial Law. Course Notes*, 9th revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2024.
25. Costea, I.M., *European Taxation. Course Notes*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2016.
26. Costea, I.M., *Tax Optimization. Solutions, Limits, Case Law*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2011.
27. Deaconu, Ş., *Constitutional Law*, 3rd edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2017.
28. Deruel, F., *Public Finances. Fiscal Law*, Dalloz Publishing, Paris, 1978.
29. Dobrinescu, L., *VAT Tax Base: A Legal and Economic Approach*, Solomon Publishing, Bucharest, 2023.
30. Dominte, N.R., *Dictionary of Intellectual Property Law*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2009.
31. Dominte, N.R., *Intellectual Property Law*, Solomon Publishing, Bucharest, 2024.
32. Dominte, N.R., *Intellectual Property Law. Legal Protection*, Solomon Publishing, Bucharest, 2021.
33. Dragoş, D., Haruţa, C., Suci, R., *European Union Policies and Instruments*, Tritonic Publishing, Bucharest, 2013.
34. Duca, E., *Commented and Annotated Fiscal Code*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2021.
35. Dumitraşcu, R.A.D., *Legal Protection of Computer Programs*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2021.
36. Eminescu, Y., *Treatise on Industrial Property. Volume II: Distinctive Signs*, Academy of the Socialist Republic of Romania Publishing, Bucharest, 1983.
37. Ene, M., *Fiscal Law*, Solomon Publishing, Bucharest, 2020.
38. Ene, M., *Fiscal Law*, Solomon Publishing, Bucharest, 2023.
39. Ene, M., *The Role of Value Added Tax in Fiscal-Budgetary Policy*, Solomon Publishing, Bucharest, 2019.
40. Florea, B., *Contracts for the Exploitation of Copyright Economic Rights*, Pro Universitaria Publishing, Bucharest, 2013.
41. Gherghina, S., *Public Financial Law*, 2nd edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2020.

42. Gliga, I., Gilescu, G., Olcescu, P., *Financial Law*, Didactic and Pedagogical Publishing, Bucharest, 1981.
43. Grigorie-Lăcrița, N., *Corporate Income Tax. Evolution of Regulation*, Tribuna Economică Publishing, Bucharest, 2001.
44. Grigorie-Lăcrița, N., *Corporate and Dividend Tax*, Tribuna Economică Publishing, Bucharest, 2006.
45. Ilucă, D.M., *European Union Law. Area of Freedom, Security, and Justice. Course Notes*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2024.
46. International Valuation Standards Council, *Guidance for Valuation 3: Intangible Assets Valuation*, IROVAL Publishing, Bucharest, 2012.
47. Macovei, I., *Treatise on Intellectual Property Law*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2010.
48. Malherbe, P., *Elements of International Fiscal Law*, scientific review and translation revision by M. Buliga, M. Cotruț, R. Bufan, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2017.
49. Măță, D.C., *Administrative Law. Volume I*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2018.
50. Minea, M.Ș., Costaș, C.F., *Public Finance Law. Volume II: Fiscal Law*, 2nd edition, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2011.
51. Muraru, I., Tănăsescu, E.S., *Constitution of Romania. Commentary by Articles*, 2nd edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2019.
52. Niculeasa, M.I., *General Legal Regime of Taxes and Duties*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2009.
53. Niculeasa, M.I., *Summa Fiscalis. Treatise on Fiscal and Public Financial Law*, 3rd revised and expanded edition, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2014.
54. Olteanu, G., *Intellectual Property Law*, 2nd edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2008.
55. Onet, C., *Public Financial Law. Budgetary Law*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2018.
56. Panainte, S., *Individual Labor Law*, 2nd revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2021.
57. Pătroi, D., Biriș, G., *Current Controversies in Taxation. Commentary and Solutions*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2011.
58. Pop, L., Harosa, L.M., *Civil Law. Principal Real Rights*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2006.
59. Postolache, R., *Financial Law*, 2nd edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2014.
60. Postolache, R., Manea, M.D., *Trade Taxation: From Theory to Practice*, Bibliotheca Publishing, Târgoviște, 2008.

61. Roș, V., *Intellectual Property Law, Volume I: Copyright, Related Rights, and Sui-Generis Rights*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2016.
62. Săraru, C.S., *General Theory of Law. Summaries and Tests*, ASE Publishing, Bucharest, 2008.
63. Săraru, C.S., *Elements of General Theory of Law for Economic Education. Seminar Workbook*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2010.
64. Seucan, A.P., *Moral and Economic Copyrights*, 2nd revised edition, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2015.
65. Skaar, A.A., *Permanent Establishment: Erosion of a Tax Treaty Principle*, 2nd edition, Kluwer Law International B.V., 2020.
66. Slejan-Guțan, B., *European Human Rights Protection*, 5th revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2018.
67. Speriusi-Vlad, A., *Protection of Intellectual Creations. Private Law Mechanisms*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2015.
68. Stan, S.V., *Intangible Assets Valuation. Interpretation and Application Guide for GN4*, IROVAL/Invel Multimedia Publishing, Bucharest, 2008.
69. Stan, S.V., Anghel, I., Gruzniczki, V., *Intellectual Capital of the Enterprise: Valuation of Intellectual Property and Other Intangible Assets*, IROVAL – Bucharest, Petru Maior University Publishing – Târgu Mureș, 2006.
70. Strenc, A.I., Ionescu, B., Gheorghiu, Ghe., *Patent Law. Treatise*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2019.
71. Șaguna, D.D., *Financial and Fiscal Law*, All Beck Publishing, Bucharest, 2003.
72. Șaguna, D.D., Radu, D.I., *Fiscal Law. Taxation. Tax Obligations. Tax Returns*, 4th edition. C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2019.
73. Șaguna, D.D., Tofan, M., *European Financial and Fiscal Law*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2010.
74. Șova, D., *Fiscal Law*, 2nd edition, Solomon Publishing, Bucharest, 2015.
75. Șvidchi, N., *Tax Regime of Interest Payments*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2023.
76. Tofan, M., *Company Tax Obligations*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2012.
77. Tofan, M., Popescu, A.I., Grădinariu, S., *Business Law*, Alexandru Ioan Cuza University Publishing, Iași, 2021.
78. Trandafir, A.R., *Protection of Fundamental Rights of Legal Entities in ECHR Case Law*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2015.
79. Trandafir, C., *Offshore Companies Between Legal Regulation and Illicit Practices*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2012.
80. Trăilescu, A., *Liability for Fiscal Obligations*, Universul Juridic Publishing, Bucharest, 2015.

81. Țătu, L., Brăgaru, M., Sasu, H., *Taxes, Duties, and Contributions. Deadlines. Documents. Procedures*, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2011.
82. Țătu, L., Șerbănescu, C., Ștefan, D., Cataramă, D., Nica, A., Miricescu, E., *Taxation: From Law to Practice*, 4th edition, C.H. Beck Publishing, Bucharest, 2007.
83. Țiț, N.H., *The Influence of the Marrakesh Treaty on International Trade Relations*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2024.
84. Ungureanu, C.T., Toader, I.A., *Civil Law. General Part. Persons*, 5th revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2022.
85. Ungureanu, C.T., Toader, I.A., *Civil Law. General Part. Persons*, 6th revised and expanded edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2024.
86. Ungureanu, C.T., *International Trade Law. International Trade Contracts*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2014.
87. Ungureanu, O., Juguștru, C., *Civil Law. Persons*, 2nd revised edition, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2007.
88. Vizoli, M., *VAT from A to Z. Practical Guide*, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2023.

Studies, Articles, Case Law Commentaries:

1. Aruxandei M.C., Frasîn L.I., Pilcă T.S., Tripon A.R., *The Romanian Fiscal Policy. An Analysis of Double Taxation Treaties in the Context of OECD Standards (Part II)*, in Cluj Tax Forum Journal, no. 3/2023, pp. 221-236;
2. Bajdechi A., *Social Contributions: A History of Social Protection*, in Curierul Fiscal Journal, no. 6/2023, (online);
3. Barbu A., Vlad B., *Minimum Turnover Tax: Trends and Challenges, Open Questions and Future Perspectives*, in Tax Magazine Journal, no. 2/2025, pp. 119-122;
4. Blairon K., *Public Finances: A New Foundation of Constitutional Law*, in Revue Française de Finances Publiques, no. 150/May 2020, pp. 99-111;
5. Belotsky L., *Human Rights and Intellectual Property*, Tel Aviv University Studies and Law, vol. 13, 1997, pp. 305-310;
6. Bodoașcă T., *Critical Aspects Regarding the “Action for Nullity of Trademark Registration” under Law no. 84/1998 on Trademarks and Geographical Indications*, in Dreptul Journal, no. 8/2015, pp. 71-83;
7. Bodoașcă T., *Discussions on the Concept of Work (Intellectual Creation) and Substantive Conditions for Its Legal Protection*, in Dreptul Journal, no. 5/2016, pp. 97-107;

8. Bodoaşcă T., *Discussions on the Notion, Nature and Substantive Conditions for the Legal Protection of Designs and Models under Romanian Legislation*, in Dreptul Journal, no. 3/2015, pp. 90-104;
9. Bodoaşcă T., *Opinions on the Author, Subject and Holder of Copyright, as well as the User under Law no. 8/1996 on Copyright and Related Rights*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 13-21;
10. Bodoaşcă T., *The Legal Regime of Service Inventions*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 3/2023, pp. 161-177;
11. Bodoaşcă T., *Some Considerations on Rights Arising from Intellectual Creation under the Civil Code (Law no. 287/2009)*, in Dreptul Journal, no. 6/2012, pp. 25-38;
12. Bodoaşcă T., Grăjdeanu V.C., *The Publishing Contract under Law no. 8/1996 on Copyright and Related Rights*, in Universul Juridic Journal, no. 6/2016, pp. 19-20;
13. Bodoaşcă T., Tarnu L.I., *Contributions to the Legal Framework on the Notion, Substantive Conditions, and Grounds for Refusal or Nullity of Trademark Registration*, in Dreptul Journal, no. 1/2016, pp. 114-132;
14. Bogdan A.V., *Aspects Regarding Remuneration Due to Authors and Holders of Copyright or Related Rights*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 3/2020, pp. 32-45;
15. Budileanu C., *Copyright in the Digital Age: A Perspective on Common Licenses ("Creative Commons")*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 69-83;
16. Cataramă D., *The Taxable Event and VAT Liability – Some Considerations*, in Curierul Fiscal Journal, no. 6/2018, (online);
17. Cataramă D., *The Importance of Correctly Determining the Place of Transactions: Are Place Rules a Source of Double Taxation or Non-Taxation?*, in Tax Magazine Journal, no. 5/2018, pp. 367-374;
18. Circa A., *Reflections on the Originality of Intellectual Work*, in Dreptul Journal, no. 1/2013, pp. 125-143;
19. Constantinescu V., *Potential Subjects of Copyright over Works of Art*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 3/2020, pp. 23-31;
20. Costaş C.F., *Main Rules on Taxation of Salary Income*, in Tax Magazine Journal, no. 9/2016, pp. 570-579;
21. Costaş C.F., Vidrean-Căpuşan T., *Tax Treatment of Income from Selling Photographs via Specialized Websites Located in the USA*, in Tax Magazine Journal, no. 12/2015, pp. 661-664;
22. Costea I.M., *The Sole Shareholder Between Tax Optimization and Abuse of Rights*, in Scientific Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi, vol. LXVIII/2, Legal Sciences, 2022, pp. 299-313;

23. Costea I.M., *Commerce, Merchant, Commercial – Words (Un)spoken in Tax Law*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2021, pp. 9-15;
24. Costea I.M., *The Conflict Between Protection of the European Union's Financial Interests and the Member States' Financial Interests*, in Dreptul Journal, no. 5/2017, pp. 134-152;
25. Costea I.M., *Conceptual Delimitations in the Fiscal Procedure Code*, in Tax Magazine Journal, no. 4/2016, pp. 236-240;
26. Costea I.M., *The Road to Ithaca or Where Is Home in Fiscal Matters?*, in Scientific Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, vol. LXVII/2, Legal Sciences, 2021, pp. 203-213;
27. Costea I.M., *Europe and the Golden Apples... Or on Interpreting Fiscal Norms Through the Single Market Rules*, in Scientific Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, vol. LXVI/II, Legal Sciences, 2020, pp. 199-209;
28. Costea I.M., *VAT Liability in the Case of Successive Performance Contracts: Possible Need for a Preliminary Ruling*, 160 Years of Legal Education Conference, Iași, 23-25 October 2015, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2015, pp. 145-153;
29. Costea I.M., *Jurisprudential Accents of the Notion of Economic Activity in Value Added Tax Matters*, in AGORA International Journal of Juridical Sciences, no. 4/2013, pp. 21-25;
30. Costea I.M., *Unitary Taxation in the EU: The Model of Harmonized Excises, International Conference Uniformization of the Law – Legal Effects and Social, Political, Administrative Implications*, "Alexandru Ioan Cuza" University, Iași, 23-25 October 2014, Hamangiu Publishing, Bucharest, 2014, pp. 484-490;
31. Costea I.M., *Labour Taxation: Formal and Informal Solutions*, in Perspectives of Business Law Journal, vol. 1, no. 1/November 2012, pp. 320-331;
32. Costea I.M., *Protection of Taxpayers' Rights in the Romanian Legislation*, in European Financial Law in Time of Crisis of the European Union, Budapest, 2019, pp. 109-117;
33. Costea I.M., *The EU Fiscal Regime of Mergers, Divisions, Transfers or Exchanges of Assets*, in Scientific Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, Vol. LIII, Legal Sciences, 2007, pp. 137-149;
34. Costea I.M., *Permanent Establishment in E-Commerce*, in Scientific Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, Legal Sciences, Vol. LXIV, 2018, Supplement, pp. 211-220;
35. Costea I.M., *The Final Humanization – Taxation of Robots*, in Annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, Vol. LXV/Supplement, Legal Sciences, 2019, pp. 7-14;
36. Costea I.M., Ilucă D.M., *Artists, Gold and... The Fiscal Code*, in Tax Magazine Journal, no. 6/2021, pp. 412-425;
37. Costea I.M., Ilucă D.M., *Good Faith in VAT Collection: New Dimensions Arising from the Ruling in the Paper Consult Case*, in Tax Magazine Journal, no. 3/2018, pp. 212-219;

38. Costea I.M., Ilucă D.M., *Again on (In)dependent Activities*, in Tax Magazine Journal, no. 5/2015, pp. 218-222;
39. Costea I.M., Ilucă D.M., *From Promise to Permission: The Right to VAT Deduction*, European Union Financial Regulation and Administrative Area, EUFIRE 2019, “Alexandru Ioan Cuza” University Publishing, Iași, 2019, pp. 655-674;
40. Costea I.M., Ilucă D.M., *IT Specialists, the Code and... The Fiscal Code*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2022, pp. 11-21;
41. Costea I.M., Trofin B., Galan I., *From Paper to Pixels: Navigating the Entangled Net of VAT Deductions*, in Eastern Journal of European Studies, vol. 15, no. 2, December 2024, pp. 290-318;
42. Dobrinescu L., *CJEU Case Law (on VAT Matters): Effects*, in Tax Magazine Journal, no. 5/2022, pp. 346-350;
43. Dobrinescu L., *VAT: Principle of Equal Treatment or How the Exception Can Confirm the Rule*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2018, pp. 17-22;
44. Draetta U., *Taxation in Italy of Non-Residents with Particular Reference to Their Income from Royalties*, in Italian Yearbook of International Law, no. 2/1976, pp. 285-298;
45. Dominte N.R., Mazilu C.O., *The Dilemma of Choice: Trademark or Trade Name*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 3/2023, pp. 210-227;
46. Dominte N.R., *Reflections on the Limits of Copyright and Internet Users*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Legal Sciences, Vol. LXIV, 2018, Supplement, pp. 221-232;
47. Drăghici A., Bodoaşcă T., *Opinions on the Notion of Invention and Substantive Conditions for Its Patentability*, in Dreptul Journal, no. 6/2015, pp. 90-106;
48. Ene M., *What Is Special About Special VAT Regimes? Analysis of the Special Regime Applicable to Second-Hand Goods*, in Tax Magazine Journal, no. 4/2023, pp. 213-223;
49. Florea B., *The Commission Contract of a Literary, Artistic or Scientific Work from the Perspective of the Civil Code in Force (Law no. 287/2009)*, in Dreptul Journal, no. 1/2013, pp. 33-51;
50. Florea B., *The Lease Contract of a Literary, Artistic or Scientific Work from the Perspective of the Civil Code (Law no. 287/2009)*, in Dreptul Journal, no. 10/2012, pp. 42-61;
51. Florescu I., Simion A., Otomega R., *Romania: Center of Excellence in R&D – Tax Incentives*, in Curierul Fiscal Journal, no. 1/2023, (online);
52. Florea B., *Imprevision and Its Incidence on Contracts, with Special Reference to the Assignment of a Literary, Artistic or Scientific Work*, in Dreptul Journal, no. 11/2012, pp. 118-129;

53. Gane A.M., *Copyright and the Internet: Behind Private Copying or a Brief Analysis of International Data Reproduction*, in Pandectele Romane Journal, no. 3/2017;
54. Gheorghiu G., *The Theory of Art Unity: Perspectives*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 22-43;
55. Grăjdeanu V., Tarnu L.I., Bodoaşcă T., *Discussions on Certain Legal Aspects of the Assignment of Economic Copyright Rights under Law no. 8/1996 on Copyright and Related Rights*, in Dreptul Journal, no. 10/2016, pp. 46-67;
56. Grigorescu A., Randjak C., *Independent Activity and Its Reclassification as Dependent Activity*, in Curierul Fiscal Journal, no. 3/2016, p. 113;
57. Grigorescu A., Rotariu-Stanciu A., *Capital Taxation vs. Labour Taxation: Consequences of Fiscal Unpredictability*, in Curierul Fiscal Journal, no. 2/2024;
58. Iancu G., *Controversies Regarding Taxable Person Status*, in Tax Magazine Journal, no. 3/2019, pp. 194-213;
59. Ilucă D.M., *Limits and Challenges in the Classification of Enterprises: European and National Criteria*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iaşi, Legal Sciences, Vol. LXIV, 2018, no. 1, pp. 123-136;
60. Ionaşcu (Postolache) L.E., Damaschin R., *Fiscal Representation for VAT Purposes*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iaşi, Vol. LXX, 1, Legal Sciences, 2024, pp. 147-161;
61. Ioniţă G.B., *Show Tax, Practical Fiscal Commentary 7*, 2024, (online);
62. Jinga D., *Independent Activity – A Solution to Respond to the Need for Work Flexibility: But What Are the Fiscal Implications?*, in Curierul Fiscal Journal, no. 4/2024, (online);
63. Laiu-Tincu M., *A Synthetic Analysis of Fiscal Changes Regarding Micro-Enterprise Income Tax*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iaşi, Vol. LXIX, 1, Legal Sciences, 2023, pp. 175-185.
64. Laiu-Tincu M., *Representatives of National Sovereignty and the Principle of Predictability in Tax Matters*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iaşi, Vol. LXX, 1, Legal Sciences, 2024, pp. 179-191;
65. Lazăr A., *Income Tax Exemption for Research and Development Activities*, in Curierul Fiscal Journal, no. 10/2016, pp. 396-397;
66. Maitrot de la Monte A., *Consent to Taxation and the European Authorities*, in Revue Française de Finances Publiques, no. 150/May 2020, pp. 67-81;
67. Marinescu A.M., *The Complexity of the Right of Public Communication*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 3/2023, pp. 114-147;

68. Marinescu A.M., *Obligations of Collective Management Organizations under Law no. 8/1996 on Copyright and Related Rights*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 89-105;
69. Marinescu A.M., *Overview of Collective Management in Romania*, in Universul Juridic Premium Journal, no. 6/2017, (online);
70. Massaci A., Mocanu M., *The Artist's Status... In Search of an Author?!*, in Romanian Journal of Business Law, no. 5/2017, (online);
71. Mazilu C., *Minimum Tax – A New Fiscal Challenge*, in Curierul Fiscal Journal, no. 5/2023, (online);
72. Măstăcăneanu I., Goriță A., Fercalo A., *The Multilateral Convention: When Does It Take Effect in Romania?*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2023, pp. 20-22;
73. Micu I.A., Pintilie C.C., *How Do We Tax Creativity? Taxation of Income from Intellectual Property Rights*, in Universul Juridic Journal, no. 6/2018, (online);
74. Mocanu M., *The Artist's Economic Rights (II). The Resale Right*, in Romanian Journal of Business Law, no. 4/2017, (online);
75. Moise A., *The Role of Intellectual Property in Bussines Starting*, in Journal of Intellectual Property, Science and Education, no. 2/2008, pp. 67-72;
76. Nicolescu C., Veress M., *Theoretical and Practical Aspects Regarding the Accounting Treatment of Brands/Trademarks as Intangible Assets*, in CECCAR Business Review, no. 9/2024, pp. 2-10;
77. Nicorescu O., *The Multilateral Convention Takes Effect in Romania – What This Implies in Practice*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2024, pp. 39-41;
78. Olteanu E.G., *Inefficiency of the Existing Legal Mechanism Regarding Certain Moral Rights of the Author*, in Dreptul Journal, no. 1/2021, pp. 122-128;
79. Pătru R.Ș., *Aspects Regarding Social Contributions in the Field of Salaries. Comparative Analysis with the Situation of EU Member States*, in Curierul Fiscal Journal, no. 6/2023, (online);
80. Păun C., *Fiscal Aspects Regarding Income of Non-Resident Individuals from Dependent Activities*, in Tax Magazine Journal, no. 2/2015, pp. 54-58;
81. Petrescu I., *Complementarity of Labour Law with Copyright and Related Rights*, in Romanian Journal of Labour Law, no. 1/2006, (online);
82. Pilcă T.S., Busa I.I., Ceușan I.A., Ionescu R., *Perspectives on the Taxation of Passive Income in Tax Treaties: Historical and Comparative Analysis of Double Taxation Avoidance Conventions in Romania with Reference to the OECD Model Conventions*, in Cluj Tax Forum Journal, no. 2/2024;

83. Popescu M., Provian C., *Cases in Which Double Taxation of Individuals' Income Could Have Been Avoided*, in Tax Magazine Journal, no. 5/2019, pp. 338-340;
84. Postolache L.E., *The Digital Odyssey. VAT Regulation in the Blockchain Universe (I)*, in Tax Magazine Journal, no. 1/2025, pp. 40-56;
85. Postolache L.E., *The Digital Odyssey. VAT Regulation in the Blockchain Universe (II)*, in Tax Magazine Journal, no. 2/2025, pp. 123-132;
86. Postolache R., *Tax Assessment Decision – Act of Individualization of the Tax Obligation, Title of Claim*, in Dreptul Journal, no. 11/2014, pp. 187-196;
87. Prisacariu A.I., *Aspects Regarding the Taxation of Income Derived from Exploitation of Intellectual Property Rights through a Permanent Establishment*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Vol. LXX, 3, Legal Sciences, 2024, pp. 49-65;
88. Prisacariu A.I., *Collective Management of Copyright and Related Rights – Fiscal Implications*, SHS Web Conf., Vol. 177, 2023, International Conference Legal Perspectives on the Internet. COPEJI 6.0. The Right to the Confluence of Two Universes: Where to?;
89. Prisacariu A.I., *Taxation of Royalties in National and European Context*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Vol. LXVIII/1, Legal Sciences, 2022, pp. 281-293;
90. Prisacariu A.I., *Influence of the European Court of Justice Case Law on the Taxation of Income Derived from Exploitation of Intellectual Property Rights*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Vol. LXX, 3, Legal Sciences, 2024, pp. 67-87;
91. Prisacariu A.I., *Fiscal Treatment of Income Derived from Assignment of Intellectual Property Rights – The Case of Individual Authorized Taxpayers, Sole Proprietorships, or Family Enterprises*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Vol. LXX, 1, Legal Sciences, 2024, pp. 193-215;
92. Radu D.I., *Copyright Assignment Contract – Fiscal Implications*, in Curierul Fiscal Journal, no. 5/2024, (online);
93. Rainov L., *The Nature of Damages Paid for Infringement of Intellectual Property Rights*, in Curierul Fiscal Journal, no. 8/2016, pp. 307-308;
94. Rădulescu C., *Convergence or Divergence: Evolution of the Concepts of “Fixed Place” and “Permanent Establishment”*, in Tax Magazine Journal, no. 2/2019, pp. 104-116.
95. Roman S., *The Fixed Place from the Perspective of Value Added Tax*, in Cluj Tax Forum Journal, no. 3/2022, pp. 490-492;
96. Roman S., *VAT Treatment of Film Production Services*, in Tax Magazine Journal, no. 8/2017, pp. 460-464;

97. Rusu B.M., *The Wisdom and Vanity of Letters from the Mountain – A Financial Constitutional Perspective on the Principle of Legality of Taxation*, in Scientific Annals of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Vol. LXIX, 1, Legal Sciences, 2023, pp. 187-206;
98. Sasu H., *How to Use the Microenterprise Income Tax to Our Advantage?*, in Curierul Fiscal Journal, no. 10/2007, pp. 5-8;
99. Sasu H., *Taxation of Income from Intellectual Property Rights (II)*, in Curierul Fiscal Journal, no. 4/2010, pp. 19-22;
100. Sferidan I., *The Creditor in Search of the Professional Asset Estate of Its Debtor*, in Romanian Journal of Private Law, no. 1/2020, (online);
101. Speriusi-Vlad A., *On Plagiarism, Copyright, and the Protection of Ideas or a Coherent Theory of Plagiarism*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 4/2016, pp. 89-92;
102. Spirescu C., Badea G., *Tax Incentives for Research and Development Activities – A Significant Potential Available to Romania*, in Tax Magazine Journal, no. 5/2022, pp. 317-320;
103. Stoian D., *The Institution of Permanent Establishment*, in Curierul Fiscal Journal, no. 7/2017, pp. 275-284;
104. Șova D., *Flat-Rate Taxation vs. Progressive Taxation*, in Curierul Fiscal Journal, no. 10/2013, pp. 470-475;
105. Tănasă D., Coman A., *When Does the Taxable Event and VAT Liability Arise for Continuously Provided Services?*, in Tax Magazine Journal, no. 4/2024, pp. 263-273;
106. Tercu A., Crăciun A., Mircescu M., *Designated Permanent Establishment – Practical Aspects That May Give Rise to Divergent Interpretations*, in Curierul Fiscal Journal, no. 11/2013, pp. 513-516;
107. Tofan M., Cigu E., *Income Taxation in Romania: Current Rules and Legislative Perspectives*, in Tax Magazine Journal, no. 7/2017, pp. 382-388;
108. Toma A.V., *Originality – The Cornerstone of Copyright*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 84-88;
109. Torsen Stech M., *Detangling Copyright, Transformation, and Ideas (in Photographs)*, in JIPLP, Vol. 11, no. 5/2016, pp. 348-349;
110. Trofin B., *Abuse of Rights in Tax Law and Tax Optimization. Limits and Similarities*, in Cluj Tax Forum Journal, no. 5/2024, pp. 403-409;
111. Vasile R., *The Fiscal Impact of Introducing Tax Exemption for Reinvested Profits*, in Tax Magazine Journal, no. 4/2014, pp. 6-7;
112. Vasiu I., Vasiu L., *Initial Copyright Ownership in Software Developed as Work Made for Hire*, in Romanian Journal of Intellectual Property Law, no. 1/2020, pp. 44-52;

113. Weisser A., *International Taxation of Cloud Computing: Permanent Establishment, Treaty Characterization, and Transfer Pricing*, Geneva, University of Geneva, 2020, (online).